

Jó Pajtás

*Pecesorra figyel a világ
Mit hozott az idei Szólj, síp, szólj!?
Portugáliában jártunk*

Laptopokkal és vetítőkkel érkeztek a jötevők

Korszerűbb iskolája lesz a pecesoriaknak a jótékonyági akció után

Mi csak újságokkal érkezünk, de mint a címdalunk is bizonyítja, azzal is örömet okoztunk az Óbecsétől Topolya irányában mintegy 10 kilométerre levő Pecesoron. Április eleji ottjártunk előtt azonban olyan ajándékokban részesültek a kicsiny intézmény diákjai, amiről nyilván nem álmodtak. A tanyavilágba megérkezett a valódi Mikulás sok-sok értékes ajándéka a Magyarországon élő vajdaságiak egy tekintélyes csoportjának köszönhetően. A sajtó is felkapta ennek ürügyén az óbecsei Samu Mihály iskola pecesori kihelyezett tagozatát, talán soha korábban nem írt ennyit róla.

Lehet, ti is hallottatok arról, hogy tavaly decemberben jótékonyági Mikulás-estet tartott Budapesten a Vajdasági Baráti Egyesület, a befolyt összeget pedig Pecosor egy épületben székelő óvodájának-iskolájának felújítására és felszerelésére ajánlották fel. A zenés esten felléptek a pecesori gyerekek is, de olyan vajdasági, vagy vajdasági származású fellépők, mint *Csizmadia Anna, Fehér Nóra, a Török testvérek, Korhecz Imola, Szőke Zoltán, Varga Izabella, Dér Heni és Rúza Magdi*.

Az óbecsei Samu Mihály Általános Iskola kihelyezett tagozatának és óvodájának felújítására már nagy szükség volt. „Egy újságíró hívta fel rá a figyelmemet, hogy ez egy zsákfalu, 300-400 fős lakossággal, ahol gyakorlatilag nagyon rossz állapotban van az iskola és az óvoda is, és ezek olyan gyerekek, akik közül néhány még Becsén sem járt. Ehhez képest ma a tropikáriumban kezdtek, parlamenti látogatás, Mátyás templom, Hilton, majd ugye itt az este, ahol gyönyörű fellépésük volt itt nálunk, nagyon aranyosak voltak” – mondta akkoriban **Simon Vilmos**, a Vajdasági Baráti

Címdalunkon az összevont első-második osztály látható, ezen a felvételen pedig a kissé népesebb harmadik-negyedik osztály

Egyesület elnöke. Az egyesületnek egyébként ez volt a harmadik jótékonyági estje, mindhárom alkalommal más célra fordították az összegyűlt pénzt.

Reményeik szerint nem csak az épület szépül meg. Bővíteni szeretnék az iskola műszaki felszereltségét, és remélik, hogy a játszóteret is sikerül felújítani. Az adomány egy része célba ért, az iskola felszerelését gazdagítja egy laptop, egy vetítő... az adományoknak köszönhetően bizonyosan javulni fognak az oktatási körülmények.

Mausz Olívia igazgatónő az egyesület tagjainak nemcsak az anyagi támogatásért és a bordásfalért, a tornaszőnyegért, a fehér táblákért mondott köszönetet, hanem azért is, hogy a falu kisdíákjai a meghívásukra eljuthattak Budapestre, ami egy életre szóló felejthetetlen élményt jelentett a számukra. A megmaradt pénzből az iskolaszünet alatt meszelést és padlócserét is terveznek.

Lanc Ágota és **Polyák Dóra** tanítónők összesen 15 alsóssal foglalkoznak az intézményben. Az elsős és másodikos összevont tagozaton hatan, az idősebbeknél pedig kilencen tanulnak. Más szóval ők azok, akikért megmozdultak sokan.

N-a

Fotó: Nagy Magdolna

Egymás mellett az új és a régi, zöld tábla az első-második osztályosok tantermében

Ovass bennünket a jövő héten is!

Mai számunkban több helyre ellátogattunk, és így lesz ez a jövő héten is. Igyekszünk majd hasznos olvasnivalóval szolgálni a záróvizsga előtt álló nyolcadikosoknak, izgalmas híreket tálni a világ négy sarkából, olyanokat, melyek egyidejűleg tanítanak és szórakoztatnak.

Szabó Attila Szívem nem parázik

Egyik lábam jobbra menne,
másik lábam balra át.
Középen meg szívem buzdít
kijárni az iskolát.
Szívemben még nem csalódtam,
az vezet, ha indulok.
Akkor is, ha inkább jobbra,
vagy csak visszafordulok.
Ad-e nékem jó tanácsot?
Tudja-e, mit akarok?
Vagy csak össze-vissza rángat,
mint éjjel a takarót?
Egyik lábam tétovázik.
Másik lábam hátra lép.
De a szívem nem parázik,
indulásom várja rég.

Illusztráció: Benedek Virág

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének (VMPE) népzenei szakosztálya és az Újvidéki Rádió harmincadik alkalommal szervezte meg április utolsó szombatján az általános iskolások népzenei vetélkedőjét. A jelentkezők a hagyományokhoz híven különböző kategóriákban és korcsoportokban versenyezhettek az Újvidéki Rádió M-Stúdiójában.

A vetélkedőt az Újvidéki Rádió Gyermezműsorainak szerkesztősége indította el három évtizede **Borsi Ferenc** és **Dudás Anikó** kezdeményezésére. A délszláv háborúk idején a rendezvényt a megszűnés fenyegette, ezért bekapcsolódott szervezőként a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete, ennek idestova 20 esztendeje. A rendezvény főszervezője **Szabó Gabriella**, az Újvidéki Rádió újságírója.

A jubileumi vetélkedőn mintegy 80 műsor számmal 330–340 általános iskolás mutatkozott be két helyszínen: az M-Stúdióban és az 1-es számú zenei stúdióban. A bírálóbizottság a következő kategóriákban értékelte a fiatal tehetségek teljesítményét: énekcsoportok, énekszólísták és kettősök, hangszer szólísták és kettősök, valamint kisegyüttesek. A fiatalok előadásait Borsi Ferenc citeraoktató, **Fábrí Géza** népzene tanár, **Juhász Erika** népzene tanár, **Kelemen Zsolt** népzeneész, **Csizmadia Anna** népdalénekes és **Szabó Kocsis Zsuzsanna** népdalénekes értékelte. A díjazottak kiemelt arany, ezüst és bronz oklevelet, valamint könyvjutalmat kaptak. A rendezvény támogatója volt a magyarországi Emberi Erőforrás Minisztériuma, a Tartományi Művelődési és Tájékoztatási Titkárság, az újvidéki Verzál nyomda, a temerini Hofy Cuki cukrászda és az ugyancsak temerini TRANSforma Print grafikai Stúdió.

Szabó Gabriella szerint a résztvevők számát tekintve jelentős változást nem jegyzett a rendezvény.

– Ötven műsorszámot hallgatott meg az énekes zsűri és 29-et a hangszeres zsűri. A

Balassa Szabina és Varga Nikoletta, Péterréve

A népzene örök

Több mint háromszázan versengtek a harmincadik Szólj, síp, szólj! népzenei vetélkedőn

Szélzirom énekcsoport, Topolya

Pántlika leánykórus, Ada

bírálóbizottságban nagyrészt olyan emberek ültek, akik maguk is valamikor résztvevők voltak. Évről évre tapasztaljuk a nagyfokú elvándorlást, viszont mi ezt – szerencsére – nem nagyon érzékeljük. Akik ezt a műfajt művelik és jól csinálják, azok nem mennek el. Szeretném hinni, hogy a Szólj síp, szólj! megtartó erővel rendelkezik – nyilatkozta Szabó.

Borsi Ferenc csókai születésű népzeneész, jelenleg az Óbudai Népzenei Iskola és a Nyíregyházi Tanárképző Főiskola tanára, a bírálóbizottság tagja:

– Alapvetően két szempont alapján osztályozzuk a résztvevőket, a tisztá zeneiség, valamint a műfajnak megfelelő stílusbeli előadást. Sok évre visszamenőleg, amikor belevágtunk ebbe az egészbe még nem volt ilyen fejlett a technika, de tény és való, hogy 30 évvel ezelőtt ugyanebben a teremben, ugyanezzel a szereléssel indultunk. Úgy döntöttünk, hogy a zenei vetélkedőnek a népzene legyen az anyanyelve és azóta Szólj, síp, szólj! a neve a vetélkedőnek. Azt gondolom, hogy a fiatalok még nyitottak és befogadóak. Egy zenei megnyilvánulás egy

emberben természetes, a népzene örök – szögezte le Borsi.

Kísimre Szerda Anna a topolyai Kodály Zoltán Művelődési Központban énekcsoportot és -szólístát, valamint a gunarasi Dózsa György Általános Iskola énekcsoportját készítette fel. Az arany oklevélben részesült Dudás Katát már nyolcadszorra készítette fel. Huszadik alkalommal volt ott felkészítőként a Szólj, síp, szólj! népzenei vetélkedőn. – A fiatalok nagy lelkesedéssel táncolnak és énekelnek, kitűnnek a társaik közül és ezzel valamennyivel többet érnek – vélekedik.

Bartusz Valéria az óbecsei Samu Mihály Általános Iskola első osztályosait hozta el Újvidékre, egyébként majdnem minden évben szerepelnek. Szabad aktivitás órákon különböző tájrészek énekeit a korosztálynak megfelelően választva gyakorolnak. – A gyerekek nagyon szeretik ezt csinálni és mindig szerencsém van, mivel jó hangú, tehetséges csoportokat vezetek – mondta Bartusz.

VaM

Fotó: Dávid Csilla

A díjazottak egy csoportja

ÉNEKCSOPORTOK

Alsós korcsoport

Arany oklevél: Szervó Mihály Általános Iskola énekcsoportja (Muzslya), Csicsörke énekcsoport (Óbecse), Gingalló leánykar (Szabadka), Pintyóke énekcsoport (Péterréve)

Ezüst oklevél: Pitypalatty énekcsoport (Péterréve), Kisvirág népdalkórus (Ada), Tengelice gyermekkórus (Piros), Szederice énekcsoport (Óbecse), Cseperke énekcsoport (Törökbecse), Pendely énekcsoport (Óbecse)

Bronz oklevél: Pacsirta énekcsoport (Gunas)

Felső korcsoport

Kiemelt arany oklevél: Csörögi fiúkórus (Óbecse)

Arany oklevél: Szélszirom énekcsoport (Topolya), Csincsele énekcsoport (Óbecse)

Ezüst oklevél: Gyöngyszem énekcsoport (Péterréve), Pántlika leánykórus (Ada), Csiripelő leánykar (Szabadka), Rakonca énekcsoport (Péterréve)

Bronz oklevél: Szilike énekcsoport (Szenttamás), Samu Mihály Általános Iskola felsős énekcsoportja (Óbecse), Villő énekcsoport (Törökbecse), Füzike leánykar (Csóka), Csíra énekegyüttes (Piros)

KISEGYÜTTESEK

Alsós korcsoport

Arany oklevél: Bodros tamburazenekar (Ada)

A legjobbak

Ezüst oklevél: Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület citeracsopotja (Muzslya), Pengető citerazenekar (Ada)

Bronz oklevél: Napsugár citeracsopot (Palics)

Felső korcsoport

Ezüst oklevél: Temerini furulyások (Temerin), Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület citerazenekara (Bácsgyulafalva)

Bronz oklevél: Cerebogarak citerazenekar (Szabadka), Ciripelő citerazenekar (Palics), Búzavirág Hagyományápoló Egyesület citerazenekara (Magyarittabé)

Vegyes korcsoport

Ezüst oklevél: Barna gesztenyék citeracsopot (Csóka)

Bronz oklevél: Pengetőcske citerazenekar (Zentagunas), Búzavirág citerazenekar (Temerin), Bojtocska furulyacsopot (Ada)

HANGSZERSZÓLISTÁK ÉS KETTŐSÖK

B korcsoport

Arany oklevél: Ivánovics Viktor (Újvidék), Károlyi Egon (Óbecse), Bognár Odett (Ada)

Bronz oklevél: Lassú Ferenc (Csantavér)

C korcsoport

Ezüst oklevél: Kiss Sebestyén (Szenttamás), Hadik Anett és Lepár Emese (Ada)

Bronz oklevél: Lehócki Lúcia (Ada), Kovács Dorina és Dobó Réka (Törökkanizsa), Bedleg

Márton (Óbecse), Pozder Máté (Magyarakanizsa)

ÉNEKSZÓLISTÁK ÉS KETTŐSÖK

A korcsoport

Kiemelt arany oklevél: Apró Boglárka (Ada)
Arany oklevél: Varnyú Viola és Leóna (Óbecse)

Ezüst oklevél: Hanák Zsófia és Fisher Balla Szabina (Piros), Jepsurski Dorina és Lajkó Edina (Ada), Fodor Boglárka és Lehócki Kata (Ada)

B korcsoport

Kiemelt arany oklevél: Balassa Szabina és Varga Nikolett (Péterréve), Forgács Szabolcs (Szenttamás)

Ezüst oklevél: Süveg Emma (Muzslya), Fenyvesi Petronella (Kúla), Kovács Szilárd és Bancsi Kata (Piros), Tallós Hédi (Óbecse), Fenyvesi Zénó és Lengyel László (Óbecse), Masa Kitti (Óbecse)

Bronz oklevél: Vámos Viola (Ada), Répási Nikolett (Óbecse), Szabó Szonya (Csóka), Kávai Sarolta és Apró Fruzsina (Magyarakanizsa)

C korcsoport

Arany oklevél: Varga Viktória és Szabó Anett (Péterréve), Dudás Kata (Topolya), Lepár Emese (Ada), Bosznai Sára és Szűcs Anna Zsófia (Adorján)

Ezüst oklevél: Hajnal Anikó (Bácsgyulafalva), Gyenge Júlia (Piros), Hajnal Lívია (Bácsgyulafalva)

Bronz oklevél: Kójtity Anna (Csóka), Varnyú Réka és Szél Kata (Ada)

Károlyi Egon felkészítőjével, Óbecse

Fellépés előtti szoknyasuhogtatás

A vándorserleg Óbecsére vándorolt

Beszélgetés az idei ÁMV győzteseivel

Az idén 14. alkalommal szervezték meg az Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjét. A versenyzők ezúttal is fogalmazás, versírás, képzőművészet, színjátszás, szólóének, versmondás, továbbá versmondás a magyar nyelvet környezetnyelvként beszélők részére, prózamondás, szép beszéd és általános műveltség kategóriában mérhették össze tudásukat. Az idei vetélkedőnek 619 résztvevője volt, Vajdaság minden részéről érkeztek versenyzők Szabadkára, ahol a döntőt hagyományosan lebonyolítják. A legjobbnak az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola bizonnyult, hiszen tíz tanulója első és második díjat érdemelt ki. Amelyik iskola a legtöbb helyezést érte el, elvihette a vándorserleget. Negyedik éve vándorol a serleg: először a szabadkaiak, másodszer a csantavériek, harmadszer az adaiak, s most negyedszerre az óbecsei petőfisek hozták el.

A Petőfi Sándor iskola magyar szaktantermében vártak rám az ÁMV-n legjobban szerepelt diákok: **Kovács Leona, Szemendri Tamás, Kisutcai Szilárd, Börcsök Marcelo, Mrđanov Aleksandra, Fenyvesi Zénó, Koncz Antónió, Bagi Natália, Herbatényi Zalán és Tallós Hédi.** Körülüljük a nagy asztalt, középre helyezük a vándorserleget, s miután elkészül a tíz östehetségről a főlvétel, arról beszélgetünk, hogyan is jutottak el erre a rangos versenyre, ki milyen eredményt ért ezen a megmérettetésen, volt-e lámpaláz a verseny előtt, meg hát mi mindennel foglalkoznak még, mi a tervük... Nem utolsó sorban: jövőre ott lesznek-e az ÁMV-n?

Leona a legfiatalabb, elsős. A szavalásban győzött az ő korosztályában. Tetszett neki a vers, amelyet a tanító néni, **Turzai Valéria** választott.

– Finta Szilvia Hanna Divat című versét szavaltam – mondja Leona. – Nagyon örülök az első helyezésnek, s szeretnék máskor is részt venni szavalóversenyen, meg az ÁMV-n. Énekelni is fogok majd.

Tamás ötödikes, ott látni az iskolai ünnepeken, szaval, hegedül. Most prózamondás kategóriában ért el első helyezést.

– Én Nógrádi Gábor Hogyan neveljük magunkat együttérzésre című prózai szövegét mondtam, melyet a magyartanár, **Kuszli Angéla** választott nekem. Sokat gyakoroltunk, mégis mondhatom, a versenyen nagyon izgultam, féltem, hogy megakadok. Különbem nem ez az első sikerem, mesemondó versenyen is voltam már első, meg szavalóversenyen az idén harmadik.

Szilárd hetedik. Prózamondásban első. Őt is ott látni-hallani minden iskolai rendezvényen, szavalt az iskolanapon, a március 15-ei ünnepségen is.

– Lázár Ervintől A négyszögletű kerek erdő bemutatkozását adtam elő. Nekem is a magyartanár választotta ezt a szöveget. Nagyon tetszik, talán azért is tudtam olyan jól elmondani. Különbem a szavalás és prózamondás mellett a Figyelő szerkesztője vagyok, verseket írok. Felöltötként újságíró szeretnék lenni.

Marcelo a magyart mint környezetnyelvet tanulja, ugyanis szerb tagozatra jár. Negyedik. Elmondása szerint az apukája magyar, az anyukája szerb, s mindkét nyelven szépen beszél. Csoóri Sándor a Csodakutya című versével aratott sikert a versenyen.

– Csernyák Szilvia tanító néni találta ezt a szép verset – mondja Marcelo –, s nekem is tetszik. Különbem szerbül, magyarul szoktam olvasni verseket. Nagyon örülök az első helyezésnek.

Aleksandra is negyedik, neki is a tanító néni választott verset. Ő is szerb tagozatra jár, de szépen beszél magyarul. Neki az anyukája magyar, az apukája pedig szerb.

– A versenyen Szuhanics Albert Arra szalad Marika című versét mondtam – meséli. – Először izgultam, de amikor láttam, hogy a zsűrinek tetszik, felbátorodtam. Örülök az első helyezésnek. Különbem olvasni is szeretek, szerbül is és magyarul is.

Zénó ötödikes. Szólóéneklésben lett első. Neki sem ez az első helyezése. A Szőlj síp szólj! vetélkedőn már többször ért el ilyen szép eredményt. Legutóbb, amikor elsősk lettek Lengyel Lacival, Jódal Rózsa író aranytorkú gyermektenoroknak nevezte őket. A Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör néptáncsoportjának oszlopos tagja.

– Most az Apostol együttes Homokvár című dalát énekeltem – mondja a mindig mosolygós Zénó. – Nagyon szeretek énekelni, így nem volt nehéz kiérdemelni az első díjat. Sokat gyakoroltunk a zenetanárnővel, **Kollár Boglárkával**, s neki is tetszett, ahogyan énekelek, sejtette, hogy első helyezést is elérhetek.

Antónió második, ő is első díjas lett. Ez az első szép eredménye éneklésben. Különbem szavalással indult erre a vetélkedőre. Az iskolanapon is föllépett azzal a verssel.

– Igen, szavalni szerettem volna – magyarázza Antónió –, de a zenetanárnőnek, Kollár Boglárkának, aki a zsűriben volt itt az iskolában, megtetszett, ahogy énekelek, meg hegedűn kísértem magam, s engem választott szólóéneklésre. Az olájkok, Adott isten szekeret, Szeretnék szántani kezdetű népdalokat énekeltem, meg el is hegedültem. Ez Szabadkán is tetszett a zsűrinek. Zénóval és a tanító néniel, **Tufegdzic Mónikával** gyakoroltunk. Nagyon szeretek szerepelni, néptáncolni, de legjobban

zongorázni. Baján, Topolyán, itt, Óbecsétől nem messze, a Fantast kastélyszálló dísztermében megrendezett Nemzetközi Zenei Versenyen is elsősk lettünk. Lovas Fiónával zongorán négykezest játszottunk. A Kék Duna keringőt adtuk elő. Május 11-én egyedül zongorázom a szépséges kastélyban. Most meg készülök az anyák napi szavalóversenyre.

Natiról már olvashattatok a Jó Pajtásban, ugyanis jól szerepelt, első lett az ősszel a Szűcs Imre szavalóversenyen. A Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör modern táncsoportjának tagja. Most második díjat kapott, mandulagyuladással ez is szép eredmény.

– Most Dévényi Erika Boldognak lenni című versét választotta a magyartanár. Sokat gyakoroltunk, sajnos megbetegedtem, de azért elmentem a versenyre. Nagyon szeretek szavalni, s mivel hetedik vagyok, jövőre még ott lehetek az ÁMV-n. Nagyon örülök a sok sikernek, s azt hiszem, felnőttként színésznő leszek – vallja.

Zalán negyedik. Most prózamondásban ért el szép eredményt, második lett. Őt is gyakran látjuk az ünnepeken, táncol a kultúrkör néptáncsoportjában. Ő is hegedül versenyszerűen: a kastélyszállóban megrendezett Nemzetközi Zenei Versenyen tavaly második lett.

– Nekem a tanító néni, **Palotás Aleksandra** találta ez a szép szöveget. Janikovszky Éva Felelj szépen, ha kérdeznék címűt – mondja Zalán. – Szépen lehet hangsúlyozni. Sokat gyakoroltuk a tanító néniel. Hogy milyen terveim vannak? Zénóval éneklünk majd a Szőlj síp, szólj! versenyen. Cseszák Balázs foglalkozik velünk. Tavaly kiemelt elsősk lettünk.

Hédi is negyedik. Nagyon szépen énekel, most második helyezést ért el. Ő is rendszeresen fellép az iskola napi ünnepeken. A kultúrkörben néptáncol... Neki is nagy terveik vannak:

– Presser Gábor dalát, a Valaki mondja meg címűt énekeltem, és zongorán kísértem magam. A tanító néni, **Molnár Sóti Irén** is örült a sikeremnek. Megyek a Fölszállott a páva előválogatására. Ha sikerül, Budapesten a Fölszállott a páva táborának munkájában is részt vehetek – árulta el reményekkel teli Hédi.

Gratulálunk mindannyiuknak, és további sikereket kívánunk!

Koncz Erzsébet

Tanulmányi verseny földrajz-biológia-kémia tárgyakból

Vajdasági általános iskolák 7. és 8. osztályosai és természettudományos oktatói számára

A Magyar Természettudományi Társulat (MTT) évek óta szervez tanulmányi versenyeket a 7. és 8. osztályos tanulók számára a földrajz-biológia-kémia tantárgyak ismeretanyagából. Több éve a határon túli diákok is részt vesznek az országos versenyen. Kivételt csak a vajdasági általános iskolások képeztek. Az idei évtől viszont a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete (VMPE), az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete és az adai Integral Pedagógusok Egyesület által a vajdasági diákok is benevezhetnek a versenyre, amelyet szeptember első hétvégéjén tartanak feltehetőleg a Hortobágyi Nemzeti Parkban vagy Budapesten. Az idei évre 2-3 vajdasági diák számára biztosítanak szállást és teljes ellátást. Nem kötelező versenyezni, a cél a verseny iránti érdeklődés felkeltése, elsősorban hetedik osztályosok körében, akik társaikkal megoszthatnák élményeiket. Mivel a környező országokból érkező diákok is előzetes verseny alapján kerülnek be a magyarországi döntőbe, célszerű lenne, ha az érdeklődő iskolák tanárai e három egyesület valamelyikénél jelentkeznének, hogy a következő évtől közösen meghatározott mércék alapján a vajdasági diákok is folyamatosan képviselve legyenek e rangos rendezvényen. Az idei évben az ÖKO-tudat környezetvédelmi verseny győztes háromfős csapata kaphatna jutalmul a részvétel lehetőségét. Az általuk szerzett tapasztalatok és a közösen lefektetett alapelvek alapján terveznék a részvételt a jövő évi versenyen. Az érdeklődők további információért **Mészáros Szécsényi Katalin** újvidéki egyetemi tanárnőhöz fordulhatnak az mszk@uns.ac.rs e-mail címen.

A tavasz színeiben és jelképeiben pompázik az óbecsei Sever Đurkić iskola bejárata. Az iskola Facebook-oldalán **Andók Veronika** ideillő versét is olvashatjuk:

Tavasz van (Részlet)

*Kacag a gerle, nevet a nap,
Fák ezer virágot bontanak,
Tulipán kelyhén méhike zúg,
Füvekkkel fut a kis gyalogút.*

*Leveles ágról lila virág
Sóhajtja szélbe szép illatát,
Barik születnek földre, égre;
Tavasz van, Tavasz, végre, végre!*

LELKIZZÜNK!

Merre tovább az iskolák útvesztőjében?

Minden végzős diák számára fontos döntésnek számít a jövőbeni hivatás, szakma és az iskola kiválasztása. A döntés mindenképpen a diákok, a fiatalok joga, viszont ez a döntés nem minden esetben bizonyul könnyűnek. Ebben a folyamatban tud segítséget nyújtani a pályaválasztási tanácsadás. Ezzel a fogalommal fogunk a továbbiakban megismerkedni. Mit is jelent pontosan a pályaválasztási tanácsadás?

A pályaválasztási tanácsadásnak hozzá kell járulnia a jól értesültséghez, rá kell mutatnia a képzés előnyire és tévutaira, a különböző karrierek feltárására és fejlődési lehetőségeire. A pályaválasztási tanácsadás programja a fiatalok, a diákok döntéshozatali készségének kiépítésére irányul. A program jelentősen hozzájárul a fiatalok személyiségének alakításához, amelyben központi helyet foglal az akarat, a döntéshozatali készség, irányultság, szorgalom, kitartás és kapcsolatteremtési képesség fejlesztése, erősítése.

A professzionális orientáció, azaz pályaválasztási tanácsadás kiindulási alapját képezi az önismeret, vagyis a fiatal személy találkozási saját „énjével” (előnyök, hiányosságok, érdeklődések, hajlamok), és a döntési folyamat. Ha a fiatal tudatában van saját személyes képességeinek, készségeinek, hátrányainak, akkor célzottan tájékozódhat az iskolázási lehetőségekről is, valamint megtudhatja, milyen képzési lehetőségek felelnek meg neki. A továbbképzési lehetőségekről szóló információk kutatása és használata lehetővé teszi a fiatalok számára, hogy belátást nyerjenek a személyes képességeik és az iskolai követelmények kölcsönös viszonyába.

A pályaválasztási tanácsadás célja, hogy a diákok képesek legyenek önállóan információkhoz jutni, majd használják az adatokat. Továbbá mélyebben megismerjék a lehetséges információforrásokat, amelyek tényeket és adatokat adnak a képzési lehetőségekről, szakmai területekről, trendekről stb. Ebben a folyamatban a fiatalok megismerhetik saját érdeklődési körüket és képességeiket, kifejleszthetik a tájékozódás és kutatás utáni készségüket, össze tudják vetni saját személyes profiljukat a foglalkozás világának követelményeivel. A végén pedig meg tudják hozni a megfelelő döntést.

Kis Laura

Amundsen és Scott versenyfutása

Az európaiak a XV. és XVI. század folyamán Kolumbusz, Vasco da Gama, Magellán, Diaz és más híres utazók és hódítók segítségével megismerték az addig még ismeretlen tájakat és földrészeket, Észak- és Dél-Amerikát, Ausztráliát és Óceániát. Beutazták az óriási tengereket és óceánokat, rengeteg új sziget került a térképekre. Lassan eltűntek róluk a „terra incogniták”, vagyis az ismeretlen, járhatatlan térségek (mint például Afrika belseje, az Amazonas medencéje vagy Tibet) egyre pontosabban lettek kimutatva. A felfedezések nagy része befejeződött a XIX. századig. Hátramaradt még bolygónk két sarkának meghódítása.

James Cook, a tengerek híres felfedezője 1773 és 1774 folyamán körülhajózta az Antarktiszot, de a jég miatt nem lépett partra. Sejtette azonban, hogy a déli részen szárazföld is van a hó és jég alatt.

Az oroszok 1819-ben kutatták a Vosztoz és Mirnij nevű hajókkal a térséget. Az expedíció vezetői Fagyev Bellinghausen és Mihail Lazarev voltak. Két szigetet sikerült felfedezniük. Ezekben az években fóká- és bálnavadászok (jövendelmező, de veszélyes foglalkozás volt) már elérték az Antarktisz jegét, gazdag vadászterületek után kutatva, közöttük 1821-ben John Davis fókavadász is.

Az első ember, aki a Déli-sarkra lépett, a norvég–ausztrál biológus, Carsten Borchgrevink volt. Amikor az Antarktisznak keresztelt hajó, amelyen Borchgrevink utazott, megközelítette a partot, a legénység csónakba szállt, és evezni kezdett. A biológus azonban elsőnek akart odaérni, ezért kiugrott a csónakból a jeges vízbe, és úszni kezdett a part felé. Hogy ez a cselekedet örültség volt-e vagy sem, nem tudjuk, de egy biztos: ő lépett elsőnek az Antarktiszra 1895. január 23-án, és ezzel beírta nevét a történelembe. Később ő vezette 1898–1900-ban a Dél Keresztje nevű expedíciót is, és 1899-ben elsőnek létesített parti bázist az antarktisi szárazföldön, ezzel Borchgrevink csapata építette fel az első ember által készített építményt az Antarktiszon.

A XX. század elején sok újabb kutatóexpedíció indult, amelyek egyre távolabbi területekig jutottak el. Elsőnek a britek próbálkoztak

Roald Amundsen

Robert Falcon Scott

1901 és 1904 között, Robert Falcon Scott-tal az élen. A brit nemzeti antarktisi expedícióban részt vett Ernest Shackleton és Edward Wilson is. Újabb próbát tettek 1907-ben és 1910-ben, a Terra Nova nevű hajóval. Időközben útra kelt a norvég Roald Amundsen is, aki már jelentős felfedezéseket tett az Északi-sarkon. Különböző meteorológiai méréseket végzett, és térképeket is készített. Hogy elsőnek érje el a Déli-sarkot, úti célját titkolta, és cselhez folyamodott. Mikor már jelentős előnyt biztosított magának, a Fram (Előre) nevű hajójával megindult a sark felé, de közben versenyre hívta ki Robert Scottot. Ezt a táviratot küldte neki: „Szíves tudomására hozom, hogy közeledem Antarktika felé. Amundsen”. 1911 januárjában Amundsen és Scott csapata is partot ért, és gyors ütemben táborot vertek. Amundsen öttagú norvég csapata grönlandi kutyákkal indult neki a nehéz útnak. Átkeltek a transzantarktikus hegységen, végül több hónapos megpróbáltatások után 1911. december 14-én elérték a Déli-sarkot, és kitétték a norvég zászlót. Sikerüket a norvég királynak, VII. Haakonnak ajánlották. A következő év januárjában értek haza küldetésükből. Amundsenék csakhamar világszerte első számú hírnek számítottak.

Robert Scott expedíciója más útvonalon haladt. 1911. november 1-jén indultak. A 12 fős angol csapatnak először a motorszánjai romlottak el, majd elhullottak állataik. Heten útközben visszafordultak, így csak a csapat öt

tagja ért célba. Csalódottan vették tudomásul, hogy a norvégok megelőzték őket. Ami még tragikusabb, hogy mind az öten a visszafelé vezető úton életüket veszítették, megfagytak. Az elesett hősöket az Antarktisz jegében temették el. Robert Scottnál a mentőexpedíció megtalálta naplóját. Többek között ez állt benne: „Borzasztó napot éltünk át... A szél teljes erővel fúj, a hőmérséklet $-29...$ A levegő tele van nyirkossággal, ami egy pillanat alatt átjárja a csontokat... Nagy Isten! Micsoda szörnyű hely ez!” A hír hallatán Nagy-Britanniában nemzeti gyászt rendeltek el.

Tudományos kutatóállomás az Antarktiszon napjainkban

Amundsen és Scott csapatainak útvonala a Déli-sark felé

Norvégia zászlaja a Déli-sarkon

Amundsen útja folyamán sok képet is készített. Később még más vállalkozásokban is részt vett, többek között elsőként repült át az Északi-sark felett kormányozható léghajóval és 1928-ban mentőakcióban is részt vett, amely folyamán repülőgépe a Norvég-tengerbe zuhant, és társaival együtt életét veszítette.

Ezek a bátor emberek, Amundsen, Scott, Shackleton és a többiek sokban hozzájárultak Földünk addig ismeretlen tájainak felfedezéséhez, számos feljegyzést készítettek a növényekről, állatokról, kőzetekről.

Az Antarktisz ma fel van osztva több ország között, de csak kutatóállomások működnek ott, és azok személyzete lakik ezeken a területeken.

Évfordulók nyomán

1886. május 7. – Megszületett **Rybár István** fizikus, geofizikus, az Auterbal nevű torziós inga kifejlesztője. Budapesten született. Rybár István a pesti Tudományegyetemen szerzett fizika-matematika szakos tanári oklevelet 1909-ben. Tudományos érdeklődése közép-pontjában eleinte a spektrálanalízis kérdései álltak, később a torziós inga korszerűsítésével kezdett foglalkozni. E 54 jelzésű torziós ingáját 1958-ban a brüsszeli világkiállításon Grand Prix-vel tüntették ki. Auterbal nevű, kis méretű, könnyen kezelhető torziós ingája külföldön is elterjedt a két világháború között. A Magyar Geofizikusok Egyesületének alapító tagja volt, de hosszú éveken keresztül tagja volt az MTA Geofizikai Főbizottságának is.

1860. május 8. – A **Vöröskereszt napja**. 1828. május 8-án született Henri Dunant svájci író, aki 1859-ben szemtanúja volt a solferinói ütközet sebesültjei tragikus pusztulásának. Ennek az élménynek a következtében 1860-ban megalapította a Nemzetközi Vöröskereszt segélyszervezetét. A Vöröskereszt alapításának az 1863-as évet jelölik meg, az ún. Genfi Egyezmény egy évvel később hagyta jóvá a kezdeményezést. Magyarország 1881-ben csatlakozott a vöröskeresztes mozgalomhoz.

1945. május 9. – A **győzelem napja**. A fasizmus felett aratott győzelem napja. Hetven évvel ezelőtt, 1945. május 7-én Jodl tábornok

Reimsben aláírta az általános megadásról szóló okmányt, május 8-án Keitel tábornok megismételte az aláírást a szovjet főhadiszálláson. Május 9-én 0 óra 1 perckor Európában véget ért a második világháború, ennek emlékére ez a nap a Győzelem napja. A II. világháború ekkor valójában még nem ért véget, ám hivatalosan ezt az időpontot veszik alapul. Tekintettel a kerek évszámra, az idén sok helyen megemlékeznek a nagy világegést lezáró időszakról.

1921. május 9. – Megszületett **Sophie Scholl**, akit 22 évesen náciellenes tevékenységéért kivégeztek. Forchtenbergben született, hívhű keresztény nevelést kapott, Ulmban nőtt fel. Óvónőnek tanult, majd 1942-től a müncheni egyetemen folytatott biológia-filozófia tanulmányokat. Bátyjával együtt, aki ugyanitt tanult az orvosi karon, csatlakozott a Fehér Rózsa elnevezésű náciellenes csoport-hoz. 1943. február 18-án, a müncheni egyetemen, szórólapozás közben bátyjával együtt elfogták, háromnapos kihallgatást követően egy gyors per végén halálra ítélték február 22-én. Az ítéletet még aznap végrehajtották, guillotine által.

1902. május 10. – **Madarak és fák napja**. 1902-ben, Párizsban az európai országok egyezsége kötöttek a hasznos szárnyasok védelmének érdekében. Az 1906. évi I. törvénycikk szerint minden év májusában egy napot az iskolákban arra kell szentelni, hogy megismertessék a diákokat a hasznos madarakkal. A világon először Chernel István or-

nitológus szervezte meg, 1902-ben, hazánkban. A természetvédelmi törvény 64. § szerint „Minden év május 10-e a Madarak és Fák Napja. E nap megemlékezéseinek, rendezvényeinek a lakosság – különösen az ifúság – természet védelme iránti elkötelezettségét kell szolgálnia.”

1907. május 12. – Megszületett **Katharine Hepburn**, Oscar-díjas amerikai filmszínésznő. A filmművészet legendás alakja 96 évesen, connecticuti otthonában halt meg. A kilencvenes évek elejétől Parkinson-kórban szenvedett. Összesen tizenkészer jelölték Oscar-díjra, ebből négy ízben meg is választották a legjobb színésznő kategóriájában. A legrangosabb kitüntetést az alábbi filmekért kapta: 1934-ben a Hajnalka (Morning Glory), 1968-ban a Találd ki, ki jön vacsorára (Guess, Who's Coming to Dinner), 1969-ben Az orosz-lán télen (The Lion in Winter), 1982-ben pedig Az aranytónál (On Golden Pond) 44 filmben játszott, 1994-ben vonult vissza. 1970 és 1980 között számos tévéfilmben is forgatott, 1975-ben Emmy-díjat is nyert. Mások mellett James Stewart, Humphrey Bogart, John Wayne, Henry Fonda partnereként játszott, nevét azonban leginkább Spencer Tracyével párosítják, akivel egy életen át tartó kapcsolatot alakított ki. Sokoldalúságával, fékezhetetlen életerejével, neveltető képességével Katharine Hepburn a hetvenes évekig Hollywood legjellegzetesebb művészei közé tartozott.

A szalakóták védelemre szorulnak

A 2020-ig tartó, 1,5 milliárd forintos költségvetésű program célja, hogy megállítsa a feltűnő, élénk színekben pompázó, népies nevén kékcsókának is hívott madár állományának csökkenését. A szalakóták (*Coracias garrulus*) védelméért indult, az egész Kárpát-medencére kiterjedő projektumot a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) vezeti.

A szalakóta hatalmas, mintegy 11,5 millió négyzetkilométeres elterjedési területe Nyugat-Európától Észak-Afrikán át Közép-Ázsiáig terjed. A faj állományának 50–70 százaléka Európában él. Észak- és Nyugat-Európa jelentős területeiről napjainkra eltűnt. A létszámuk a faj többi európai élőhelyén is jelentősen csökkent az ezredfordulóra, így a szalakóta is bekerült a potenciálisan veszélyeztetett fajok sorába. A szalakóták célzott védelme nélkül az állománycsökkenés várhatóan tovább folytatódik, és a faj még veszélyesebb helyzetbe kerül.

Magyarországon először kapnak műholdas, illetve geológatóros jeladót a szalakóták, így a szakemberek részletes információkat kaphatnak a madarak vonulási útvonaláról és telelőterületéről, illetve a költési időszakban használt territóriumok nagyságáról. A madarak mozgását az érdeklődők is nyomon követhetik az MME által működtetett, satellitetracking.eu honlapon.

A program célja a faodvakban, partszakadások üregeiben, romokban költő szalakóták fészkelőhelyeinek gyarapítása. Az állománycsökkenés egyik oka ugyanis az, hogy megfogyatkoztak a madarak költésére alkalmas, odvas öreg fák. Ma már a Kárpát-medencében a szalakótaállomány nagyobbik része mesterséges odvakban fészkel, a program része az újabb mesterséges odúk kihelyezése és őshonos fafajok telepítése.

A harminc centiméteres testhosszúságú szalakóta zömök termete a szajkóéra emlékeztet. Nem véletlenül tartják a hazai madárfauna egyik legszínompásabb tagjának: tollazata azürkék, háta gesztenyésvörös, szárnya ragyogó kék fekete szegéllyel, farka zöldeskék, a középső farktollak sötétszürkék. Viselkedése a gébicsekhez hasonló: száraz kazlakon, telefonpóznán, faágakon leskelődik, s magas figyelőhelyéről lelibbenve kapja el a rovarokat. A tavaszi párválasztás idején a magasba emelkedik, és bukfeneczeve zuhan lefelé, majd ismét felemelkedve mutatványait többször is megismétli. (MTI)

Székelyföld aranya

Utazz! rovatunkban nemrég szoltunk Székelyföldről, ám akkor nem számoltunk be arról, hogy azon a vidéken rendkívül sok a természetes, magas ásványianyag-tartalmú vízforrás. Hargita megye adja Romániának a kitermelt és palackozott ásványvíztermelés 40%-át, annak ellenére, hogy a legtöbb forrás vize elfolyik felhasználatlanul.

Fotó: Veres Nándor

Élet az Antarktisz alatt

Egy víz alatti robotexpedíció feltárta, az Antarktisz alatt rejtőző víz, bár sötét és hideg, még mindig meglepő mennyiségű tengeri létfórmának ad életet, többek között tengericsillagoknak, szivacsoknak és tengeri rózsáknak.

A kutatók az Icefin névre keresztelt távirányítású készülékkel vették szemügyre az antarktisi Ross jégpadot. A ROV 1,5 kilométeres mélységbe képes lemerülni, és 3 kilométeres tartományokat átvizsgál.

A kutatók először 20 méter vastag jégbe vájtak egy 30 centiméteres lyukat, majd ezen keresztül leeresztették az Icefint, és további 500 méterrel lejjebb küldték a tengerfenék fölé. Az Icefin osztályába tartozó korábbi víz alatti kutatójárművek csak néhány száz méterre tudtak lemerülni, ez korlátozó tényező az Antarktisz övező, az az öt kilométeres mélységet is elérő Déli-óceán esetén.

Az Antarktisz zord környezete ellenére az Icefin videóin élőlények aktív közössége látható a tengerfenéken. Az ilyen videók segíthetnek a kutatóknak feltérképezni, hogy az állatok hogyan maradnak életben ilyen szélsőséges környezetekben, és megismerhetik, az Antarktisz jégpadjai miként változnak a melegedő feltételek közepette. Ezenkívül segíthet idegen létfórmák kutatásában is más bolygókon. Például, a Jupiter Európa nevű holdjának jég borította óceánjai figyelemre méltó hasonlóságot mutatnak az Antarktisz szintén jég borította vizeivel.

A csapat 2014 decemberében befejezte az antarktisi kutatást. Az Icefin a tervek szerint 2016 nyarán az északi sarkvidéket veszi szemügyre, majd ugyanazon év őszén visszatér az Antarktiszra. (hirado.hu/Livescience)

Átlátszó békát fedeztek fel

Egy új békafajt fedeztek fel a kutatók a Costa Rica-i esőerdőben, a kis kétéltű különlegessége, hogy bár teste felső része élénkzöld színű, a hasán azonban áttetsző a bőre, így láthatóak a belső szervei. A *Hyalinobatrachium diana*e névre keresztelt új faj az üvegbékák közé tartozik. Ezek a békák csak Közép- és Dél-Amerikában élnek. A Costa Rica-i Kétéltűkutató Központ kutatói az új békafajból hat példányt is találtak. A különleges kinézetű békának a kutatók szerint a hangja is szokatlan, és éjszakai életmódot él. Az üvegbékának sokak szerint pont olyan a feje, mint Breki a Muppet Show-ból.

Ölelésével gyógyít az ápoló cica

Egy lengyelországi állatközpontban él Rademenes, a fekete cica, aki odaadóan gondoskodik a műtéten átesett vagy beteg társain. Az aranyos ápoló cicát korábbi gazdái súlyos betegen vitték be tavaly ősszel a Bydgoszcz városban található menhelyre azért, hogy az állatorvos elaltassa. Az alig két hónapos macska nagyon rossz állapotban volt, de az orvosa nem vállalta az elaltatását, miután meghallotta a cica halk dorombolását.

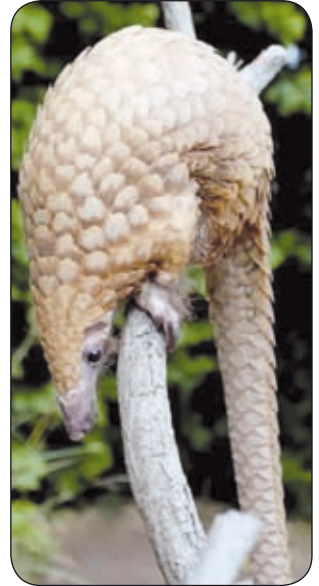
Rademenest teljesen elzárva tartották a többi állatól, és végül csodával határos módon meggyógyult a súlyos légúti fertőzéséből. A fekete cicának ezután a menhelyen lett az új otthona. Rademenes pedig valódi kis ápolóként segíti a betegeskedő vagy műtét után lábadozó kutyákat és macskákat. Az ápoló cica kedvesen megöleli, tisztogatja a beteg állatokat, és odabújik hozzájuk, hogy vigaszt nyújtson nekik, így segítve a gyógyulásukat. A róla készült képeket látva nem meglepő, hogy pillanatok alatt világhírű lett.

Kihalhatnak a tobzoscák

A Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) becslései szerint a tobzoscá alakúaknak mind a nyolc faja a kihalás szélére sodródott. Ezeket az állatokat ugyanis Kínában inycfalatként, illetve feltételezett gyógyító erejük miatt fogyasztják.

„A 21. században nem kellene már olyan állatokkal táplálkoznunk, amelyeket a kihalás veszélye fenyeget” – mondta Jonathan Baille, az IUCN kutatócsapatának vezetője. A világszervezet felszólította az érintett országokat, többek között Kínát és Vietnámot, hogy vessenek véget a tobzoscák illegális kereskedelmének. A tobzoscák kihalásával egy 80 millió éves evolúciós fejlődés érne véget. Ezek az állatok a ragadozók mellett külön rendet alkotnak az állatvilágban.

Nagy szarupikkelyek alkotata páncéljukkal a tobzoscák nem hétköznapi állatok. Veszély esetén golyóvá gömbölyödnek, a teljes fedést biztosító szaruréteg pedig megvédi őket a támadótól. Méretük 30 és 150 centiméter között változik, súlyuk 2 és 35 kilogramm

között mozog. Az éjszaka aktív emlősök főleg rovarokkal táplálkoznak. Négy alfajuk Délkelet-Ázsiában, négy pedig Afrikában fordul elő.

Legveszélyeztetettebb a kínai vagy bengáli tobzoska és a jávai tobzoska. Ezeknek az alfajoknak a nőténye ellensékként egyetlen utódot hoz világra – miközben vemhessége néhány hónaptól kezdve akár több mint egy évig is eltarthat.

Testvérei mentették ki a vízbe esett tigrist

Hatalmas népszerűségnek örvend az a négy fehér tigriskölyök, amelyek a Tokió közelében található Tobu Állatkertben születtek három hónapja. Az állatkert látogatói a ritka kis fehér tigrisek minden lépését figyelik. A kis tigrisek a minap azzal vonták magukra a látogatók figyelmét, hogy egyikük beleugrott a kifutójukban lévő pancsolómedencébe, azonban kimászni már nem tudott belőle, mivel a medence pereme túl magasnak bizonyult még neki. Hamarosan két testvére sietett a segítségére, egyikük a tarkójánál fogva próbálta kihúzni a kölyöktigrist, ami végül többszöri próbálkozásra sikerült is.

RÜGYFAKADÁS

Mondd, mi az élet?

Mi az, hogy ÉLET? Tizennégy éves fejjel választ adni erre a kérdésre nem kis feladat, hiszen még gyerek vagyok, és sok mindent meg kell tapasztalnom. Éppen ezért csak megkísérlem ennek megválaszolását.

Az élet kilenc hónap után veszi kezdetét, amikor megszülni bennünket az édesanyánk, és először szippantunk bele a földi lét levegőjébe. Édesanyánk életet ad nekünk, ő pedig erőt nyer szereteti szeretetéből. Másfelől beszélhetünk a nagybetűs életről is, amikor betöltjük tizennyolcadik életévünket, majd befejezzük a tanulmányainkat, diplomát szerzünk. Később pedig, mikor úgy érezzük, hogy már kiélveztük az életet, megállapodunk, és házasságot kötünk. Hatalmas lépés ez egy ember életében. Ekkor anya „kicsi lányából” igazi nő válik, aki majd életet ad egy kis csöppségnek. Szerintem a világ legszebb és legcsodásabb dolga gondoskodó anyának lenni. Még akkor is, ha ez olykor sok-sok lemondással jár. Az éjszakai nem alvásokat, a nyugtalanosságot, a fáradtságot, kimerültséget, nyugtalanságot, idegességet és aggodást a babánk egyetlen mosolya képes elfeledtetni velünk. Megnyugtató gyermekünk jelenléte, még akkor is, ha sír, egy apró lélek nem lehet haragudni. És mindannyian valakinek az apró kicsi lelkei vagyunk öt hónaposan, huszonöt évesen, de akár ötven évesen is. Hisz úgy tartják, hogy az ember addig gyerek, míg a szülei élnek. Szerintem pedig mindaddig gyerekek vagyunk, míg a szívünk és a lelkünk nem nő fel, ameddig gyerekek érezzük magunkat, és képesek vagyunk új dolgokat tanulni. Tanulunk a hibáinkból, mert az a szó nem létezik, hogy HA. Mi lett volna, ha? Mi történné, akkor ha? Ezt a szót gyorsan el kellene felejtenünk. Létezik múlt, amin változtatni már nem tudunk, a jelen, amit ki kell élveznünk és emlékezetessé kell tennünk, valamint a jövő, aminek a jobbá tételére kell törekednünk. Egyszer mondta nekem egy tanár:

- Az emberek fejből ki kellene egy szót törölni.
- Mégis melyiket? – kérdeztem tőle meglepett arccal.
- Azt, hogy majd! – jelentette ki.

Előrengtem ezen. És rájöttem, hogy ezzel a „majd” kijelentéssel csak arra gondolt, hogy amit lehet, azt tegyék meg most, ebben az órában, ezen a napon. Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra! Hisz csak Isten tudja, hogy mit hoz a holnap. A mának kell élnünk, csakis a mának. Ki kell élveznünk minden percet az életünkben, még ha fáj is. Meg kell tanulnunk a fájó dolgokban is meglátni a szépet, sőt olykor a humort. Ha úgy érezzük, hogy nem fog menni, bízunk kell önmagunkban és hinni, hogy mindent képesek vagyunk átvészelni. Tizennégy évesen azt is megtanultam, hogy nincs olyan, hogy örökké, nincs végtelen, mert egyszer mindenvéget ér. Az ember meghal, nincs öröklét, a tűz elalszik, csak a parázs marad, ami hamuvá válik, azt pedig elfújja a szél. Nincsenek végtelen utak.

Az életben az összes mozdulatnak, szónak, cselekedetnek megvan a miértje. E szerint kellene cselekednünk. Mert nincs tökéletes ember, csak tökéletes emberi szándék!

Gulyás Valentina, 8. osztály, Szervó Mihály iskola, Padé

A törpék

Élt egy kis városban három szorgos törpe. Egy nap elhatározták, hogy építenek egy gombházat.

A ház egy hónapig épült. Következett a falak festése. Több színt is használtak. A pöttyös tető piros lett, az ablak pereme sárga, a falak pedig fehérben tündököltek. Az ajtót kékre mázolták be, mivel ezt a színt fiúsnak tartották. Amikor befejezték a festést, vidáman táncolták körül a házat. Még a sapkájukat is a magasba dobálták örömmel.

A szorgos törpék szorgalma tanulságos, mert minden munkának eredménye van.

Tufegdzic Dániel, 3. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Levél Holle anyónak

Kedves Holle anyó!

Utolsó találkozásunk óta nagyon megváltoztam.

Most már én is dolgozom, és ahogy egyre dolgozabb lettem, a szurok folyamatosan kopik le rólam. Sokat segítek édesanyámnak. A testvéremmel kibékültem. Olyanok vagyunk, mint a legjobb barátnők. Együtt mosunk a folyónál, főzzük az ebédet, takarítunk, fonunk... rengeteg a tennivaló a ház körül. Édesanyám nagyon boldog, és most már a testvéremmel is úgy bánik, mint velem. Szeret minket.

Hála neked, Holle anyó, megtanultam, hogy mindenért meg kell dolgozni. Ha még egyszer szerencsét próbálhatnék nálad, biztos elégedett lennél velem.

Üdvözlettel a Meseországából: a csúnya lány, akit megtanítottál arra, hogy dolgozni öröm

Cseri Zsófia, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

A kis törpe

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kis törpe.

Volt egy zseblámpája, amelyet egy kincses ládikóban rejtegetett. Nagyon szerette az edzőcipőjét, amit futballozásokor viselt. Szeretett számítógépezni és mobiltelefonozni.

Az edzéseken sokat futott, így lefogyott. Sajnos annyira összezsugorodott a hasa, hogy nem játszhatott egy ideig, sőt még meg is betegedett. Sokáig ágyban feküdt. Szegénynek nagyon fáj a hasa. Két év múlva makkegészséges lett. Miután meggyógyult, és már lábra tudott állni, újra elkezdett a futballal foglalkozni. Ám most már tudta, hogy nem szabad olyan sokat futni, mint korábban, hisz egyszer már átélt egy elég rossz élményt ezzel kapcsolatban. A számítógépen sokat tanult. A mobiltelefon segítségével soha nem felejtette elvégezni a házi feladatot.

Ilyen volt a kis törpe, aki Álomországban élt.

Ajtai Balázs, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Indul a nap

Minden reggel fél hétkor ébreszt az anyukám.

Felkelek és megmosakszom. Mosakodás után felöltözöm, aztán elfogyasztom a reggelimet, a csokis tejet és a kiflit. Elrakom a pizzámamat, és kikészítem a táskám. Felveszem a kabátomat és a cipőmet. Elindulok az iskolába, és sietek, hogy el ne késsek.

Útközben találkozom a barátnóimmal, és jókedvűen mentünk az iskolába.

Ördög Tímea, 3. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Harmat Lili, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarakanizsa

Kirándultunk Ópusztaszerre

Egy szép, tavaszi napon arra ébredtem, hogy nagyon izgatott vagyok, hiszen kirándulni mentünk az osztállyal.

Már hajnali négykor fenn voltam, és készülődtem, mert öt órakerült a busz. Magyarországra látogattunk, Ópusztaszerre. Mikor anyukámmal elindultunk a színház elé a hajnali ködben, azon gondolkodtam, hogy milyen lesz ez a nap.

– Anya, szerinted jól fogom érezni magam? – kérdeztem.

– Biztos vagyok benne! Ópusztaszer nagyon szép, és sokat fogsz tanulni! – mondta biztatóan.

A busz emeletes volt, hiszen nemcsak az ötödik osztályosok mentek, hanem a baráparti iskolából is utaztak velünk diákok. A határon sokat kellett várni, de végül sikeresen átjutottunk Magyarországra. Szegeden haladtunk át, ahol egy bácsi megmutatott nekünk pár érdekességet. Láttunk sok emlékművet, templomot, iskolákat, parkokat és sok minden mást. Ópusztaszer felé sok-sok föld, erdő mellett vitt el az utunk. Az odaút nagyon jó volt, a barátnőmmel sokat beszélgettünk arról, hogy milyen lehet Ópusztaszer. Megérkezésünkkel először megnéztük a királyok szobrát, egy gyönyörű erdős részen keresztül.

– Ez nagyon szép! Neked, hogy tetszik? – kérdeztem Enikőtől.

– Nagyon jó, gyönyörű a táj és a fák! – mondta csodálkozva.

A szobrok után egy dombra mentünk, ahol megtekintettük, hol laktak a magyarok. Ezután elsétáltunk egy faluba, ami Ópusztaszeren volt. Itt megnéztük a lovaskocsikat. Utána elmentünk ebédelni. Finom húsléves és bécsi szelet várt ránk. Ezután egy lovasbemutatóra látogattunk el, ahol nagyon jól szórakoztunk. Játsoztunk egy kicsit, végül több csoportra osztódtunk, és más-más tevékenységeken vettünk részt. A legjobb és a legemlékezetesebb élményem a Feszty-körkép volt. Nagyon élethű, és gyönyörűen ki van dolgozva. Hazafelé bementünk a Tesco-ba, ahol lehetett vásárolni. A buszban már fáradtak voltunk, volt közülünk olyan is, aki elaludt.

Körülbelül tizenegy órakerült haza. Anya várt a színháznál, hazafelé nagyjából elmeséltem neki, hogy mi történt, otthon meg részletesen is előadtam a látottakat. Ez egy nagyon emlékezetes kirándulás volt, mindig megmarad a szívemben.

Tóbiás Bettina, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Bede Barbara, 1. osztály, Nikola Đurković iskola, Bácsfeketehegy

RÜGYFAKADÁS

Százszínű világ

Sárga, sárga, sárga!

*Bele sem bírok nézni a Nap arcába,
oly fényesen világít ott fent,
hogy millió pillangó bizserget idebenn.
Szállnék én is velük, fel a magasba,
s belekapaszkodnék az izzó napba.*

Kék, kék, kék!

*Kristálytisza, gyönyörű az ég,
s rajta a felhő, mint egy nagy buborék.
Hanyatt fekvé megpihenek,
s bámulom a mennybolt végtelenségét.
Emlékeim közt kutatok,
s képzeletemben messzi tájakra utazok.*

Zöld, zöld, zöld!

*Puha, selymes fűvel vége nincs anyaföld,
szeretek itt élni, drága szülőföld,
a rétek határtalan zöldje közt,
a lombok bársony koronája között!*

Szürke... szürke!

*Vajon az emberek boldogok-e?
Kegyetlen az arcok névtelensége,
az idő rohanó sebessége.*

Piros, piros, piros!

*Ha meggyújtom, lángolva ég a papirus.
Tüze egyre vadabbul ég,
s szerteszét ontja melegét.
Arcomra is kiül a pír,
s hamuvá válik a papír.*

*Sárga, kék, zöld, szürke és piros,
Százszínűre festik a világot!*

**Mendei Tamara, 7. osztály,
Kis Ferenc iskola, Szilágyi**

Édesanyám

Az én édesanyám a legeslegjobb anyuka a világon.

Alacsony, barna a szeme és hosszú a haja. Mindig divatosan öltözködik. Szeret a kedvünkbe járni úgy, hogy a kedvenc ételünket főzi, vagy süti. Nagyon segítőkész, mert mindig számíthatok rá, ha nem értem a németet, segít a fogalmazásírásban, legalábbis ő ad ötletet hozzá. Kedves, mert ha cirkusz van a szobámban, akkor segít összepakolni. Néha szigorú, főleg ha tanulásról van szó. Fáradhatatlan, mert egész nap főz, mos, takarít, és a jószágokat is ellátja. Ha hazaérek az iskolából, akkor mindig megkérdezi, hogy kaptam-e osztályzatot valamiből, vagy hogy történt-e valami az iskolában. Kedvenc időtöltésünk a beszélgetés. Sokáig tudunk anyával beszélgetni. Múltkor a témánk a régi iskola volt. Elmesélte, régen milyen volt az iskola, és hogy milyenek voltak a tanárok. Anya szerint a régi iskolai szabályokra lenne szükség most is. Akkor a rossz diákokat a tanárok meg is üthették. Anyával sok közös tulajdonságunk van. Ugyanazokat a filmeket, zenét szeretjük, és a kedvenc ételünk is ugyanaz. Gyerekkorában az ő haja is hosszú volt, mint most az enyém.

Sokat tudnék mesélni még róla, de a legfontosabbat elmondtam.

Angyal Emese, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

Topolya

*Mikor nap süt a szemembe,
szülővárosom jut az eszembe.
Szépsége gyakran elvakít,
Topolya harangja mindig hív.*

London

*Big Ben szépsége kápráztat,
London felhője eláztat.
Ez a város a kedvencem,
nagyon-nagyon szeretem.*

Vietnam

*Csüngő hasúról ez jut eszembe,
és kést-villát ragadok a kezembe.
De mielőtt a malacot levágnám,
örömmel kiáltom: Vietnam!*

**Bognár Brigitta, 6. osztály,
Csáki Lajos iskola, Topolya**

Az óriás a tengerparton

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy óriás. El akart menni a tengerpartra gördeszkával. Vitt magával napszemüveget is meg egy üvegbotot.

Útközben meglátott egy nyomozót, akinek a pólóján a következőket írta: „Nyomozótársat keresek.”

Az óriás csatlakozni akart hozzá. Sajnos attól félt, hogy a nyomozó elszalad előle. A nyomozó viszont elfogadta a kérést, felfogadta társának.

Ezután együtt nyomoztak, és minden rejtélyt megoldottak.

**Kovács Laura, Márton Máté, 4. osztályosok,
és Horvát Melitta, Sipraga Szergej,
3. osztályos tanuló közös írása,
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

Séta a Tisza-parton

A Tisza partján egyedül sétálok, kora reggel van, a város még alszik. A fejem felett énekel a kismadár.

Csak nézem, ahogy a hullámok a partra érnek, egyre nagyobbak, a halak ugrándoznak össze-vissza. Egy kis idő múlva elsimul a Tisza, és egy barna kiskutyus sétál le a partra, megszomjazott, ide hajtotta a gyomra.

Eközben nyolc hosszú nyakú, hófehér tollú hattyú birtokolja a Tisza bánáti felét. Lassan gyülekezik egy embercsoport, kenyeret dobálnak a Tisza hömpölygő vizére, a hattyúk pedig sebesen úsznak közelünkbe. Kattognak a fényképezőgépek, az emberek igyekeznek megörökíteni ezt a szép, nem mindennapi látványt. A távolból felbukkan két csónak, és az erős Tisza oly könnyedén ringatja őket, mint anya a gyermekét. Én egy Tisza-parti városban születtem, és egy Tisza-parti városban élek.

Nekem a Tisza nemcsak egy folyót jelent, hanem sokkal több annál, az életem részévé válik.

**Beretka Leona, 6. osztály,
Sever Đurkić iskola, Óbecse**

Kedves Pajtások!

Több példaértékű fogalmazás került mai válogatásunkba. Figyelmetekbe ajánlom Mendei Tamara, Bognár Brigitta költeményeit, az óbecseiek mesészerű kisprózáit, illetve Gulyás Valentina merengéseit, mélyen szántó gondolatait.

A héten „befutott” szerkesztőségünkbe Szloboda Szonja (5. osztály), a szabadkai **Jovan Mikić iskola** tanulójának tanulságos munkája, a nem kevésbé olvasmányos fogalmazás a tóthfalui **Kis Ferenc iskola** 2. osztályos tanulójától, Rózsa Helénától. Örömmel vettük kézbe a felsőhegyi **Csokonai Vitéz Mihály iskola** nyolcadikos tanulójának, Kertész Zsuzsannának az elgondolkodtató munkáit is. A csantavéri **Hunyadi János iskolából** naplójegyzeteiket küldték a hetedikesek: Kovács Zsaklina, Utasi Tamara, Horvát Réka, Vörös Viktor, Hubai Viktor, Vidákovity Alex, Kollár Beatrix, Dér Tamás, Poljácovits Lehel, Blinka József, és egy németországi úti beszámólót csatolt a nyolcadikos Szabó Lóránt.

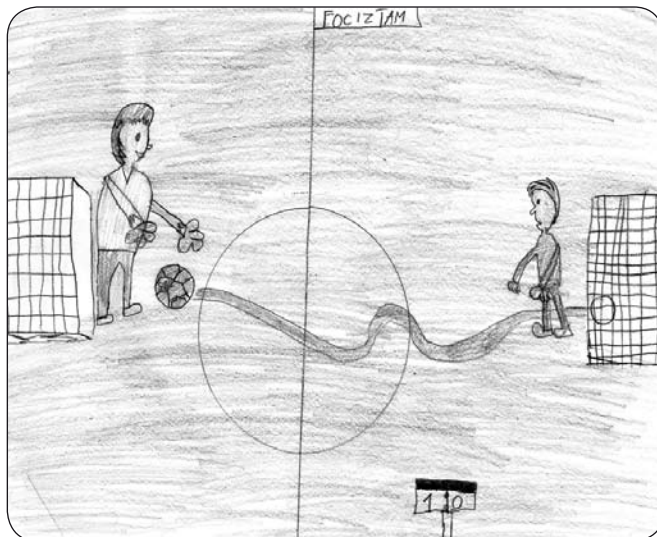
Köszönjük munkáitokat, és további kitartást kívánunk az év végi hajrázáshoz! Nem titkolhatjuk az a kívánságunkat sem, hogy menet közben ne feledkezzetek meg egyetlen gyermeklapunkról! Várjuk munkáitokat.

Nagy Magdolna

Barátnőmnek

*Verset írni nem tudok,
de valamit majd kigondolok.
Köszönöm, hogy őszinte
s hű vagy velem.
Szemeid ne legyenek soha könnyben,
s ne felejts el soha engem!
Hasonlítunk mi ebben-abbán,
osztozunk mi jóban-rosszban.
Jó barátnőm voltál sokáig,
s remélem, az leszel életem végéig.*

Szakál Tímea, 5. osztály, Fejős Klára iskola, Nagyikinda

Rnić Božidar, 4. osztály, Vuk Karadžić iskola, Kanak

Mese a vízilórol, aki félt a védőoltástól

Volt egyszer egy víziló, aki szörnyen félt a védőoltástól. Másra szinte gondolni sem tudott, csak az járt a fejében otthon, a játszótéren, a moziban és a strandon, ahol a legjobban lehet elmélkedni. Feküdt a vízben, és arra gondolt, mi lesz, ha már holnap beoltják? „Meg kell kérdeznem, hátha a többiek tudnak valamit” – eszelte ki.

– Nem tudjátok, véletlenül, mikor lesz oltás – kiáltott oda a krokodiloknak, libáknak, leveli békáknak és a pelikánnak –, nem holnap?

– Lesz, amikor lesz – bugyborékolta vissza a krokodilok, és tovább dobálták nagy, sárga labdájukat, hogy csak úgy fröccsent a víz.

– Minek törném ezen a fejünket? – kiáltották a leveli békák a parton, s feltettek a lemezzátszóra egy új lemezt, amelyen vidám dalok voltak.

– Hát nem éppen semmiség az oltás, fontos dolog az – mondta a pelikán, de senki nem hallotta szegény fejét, mert a lemezzátszó túl hangosan szólt.

– Hogy lehet ez – töprengett a víziló –, senki nem gondol az oltásra.

Valószínűleg nem tudják, hogy olyankor egy tüvel megszúrják az embert. – És nem tudta kivenni a fejéből ezt a képet, s egészen beleizzadt a nagy félszbe.

S amint javában izzadt, egyszer csak jött a postás, levelezőlapot hozott, amelyen ennyi állt: „Jelenjen meg oltásra.”

A víziló ijedtében akkorát csuklott, hogy az utcán megálltak a villamosok.

– Mi történt?! – kiabáltak a zsiráfok, a zebraék meg a kenguruk; ugyanis mindnyájan épp a doktor bácsihoz mentek.

– Semmi, semmi – nyugtatta meg őket a kalauz –, csak a víziló megijedt az oltástól, már megyünk is tovább.

Mikor megérkeztek a rendelőbe, szépen leültek, várták, mikor kerül rájuk a sor. A békáknál ott volt véletlenül a lemezzátszó a vidám dalokkal, úgyhogy kellemesen töltötték a várakozás perceit.

– El kellene menni a vízilóért – mondta a pelikán. Fogta magát, és ment is. De a vízilóvat nem volt olyan könnyű megtalálni, mert elbújt a függöny mögé, és egész testében reszketett, hogy csak úgy táncoltak a kredencen a poharak.

– Ne butáskodj – mondta a pelikán –, gyere! Semmi bajod nem lesz, egy kicsit megcsípnek, ezt még a kis nyuszik is kibírják. Ha nem jössz, mindenki rajtad fog nevetni, nem éri meg.

– Jó – felelt a víziló, mert látta, hogy nincs mit tenni –, de fogd közben a kezemet.

– Rendben van, fogom a kezed – felelt a pelikán, s elindultak. Útközben találkozott a tyúkkal, az elefánttal és a kis nyuszival, s mindegyikük azt mondta, hogy az egész semmiség, csak megcsiklandozza az embert, ki lehet bírni, nem kell félni.

„Könnyen beszéltek – gondolta magában a víziló –, már túl vagytok rajta. De mi lesz velem?” – és csorgott róla a veríték.

– Maga teljesen meg van izzadva – mondta a doktor bácsi, mikor a vízilóra került a sor.

– Ez neki olyan kedvtelése – szólt közbe a pelikán, aki kézen fogva tartotta a vízilóvat. – Van, aki pingpongozni szeret, van, aki izzadni.

– Aha – bólintott a doktor bácsi –, én meg azt hittem, hogy fél.

– Ugyan – mondta a pelikán –, egy ekkora nagy állat azt sem tudja, mi az, hogy félni.

– Hát akkor nekilátunk – szólt a doktor bácsi, és fogta az injekciós tűt. Mikor ezt meglátta a víziló, olyan fehér lett, mint a fal.

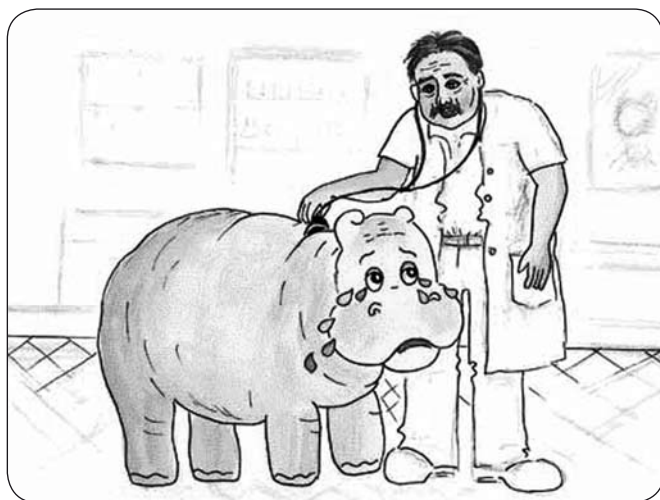
– Mi az – kérdezte a doktor bácsi –, miért olyan fehér ez a víziló? Fehér lehet egy egér, de nem egy víziló!

– Ő ilyen különös víziló – felelte a pelikán –, fehér víziló, s belőle csak egy van.

– De egy perccel ezelőtt még szürke volt – mondta a doktor bácsi.

– Igen – így a pelikán –, az egyik pillanatban szürke, a másikban már fehér, ezért is olyan ritka példány.

– Jól van – mondta a doktor bácsi –, ha ez olyan ritka-különleges víziló, akkor nagyobb gondot fordítunk az injekcióra. – És nézegette, hova szúrja a tűt.

„Most fog fájni” – gondolta a víziló, és becsukta a szemét.

– Kellemetlen – dörmögött a doktor bácsi, és a víziló hátára bökött –, itt túl vastag a bőr, megpróbáljuk máshol.

De kereshetett ítéletnapig, vékony bőrt nem talált.

– Nincs mit tenni – jelentette ki végül –, vízilóbőre van, beletörne a tű. Nem olthatom be, nem haragszik?

A víziló rámeredt a doktorra, pislogott egyet, aztán táncolni kezdett ott a rendelőben, és kurjongatott:

– Miért is haragudnék, nem történt semmi, viszontlátásra! – és futott, futott, egyenesen a strandra, teli torokból nevetett és fröcskölt, annyira, hogy a békáknak is rá kellett szólniuk, hogy nem hallják a lemezzátszót.

De képzeljétek, a víziló egy szép napon felébred, belenéz a tükörbe, és azt látja, hogy szép sárga.

„Ez meg mi? – álmélkodott. – Ha fehér lennék, az azt jelentené, hogy félek, de miért vagyok sárga? Ezt meg kell kérdeznem valakitől” – és ment a strandra. Nagy csődület támadt, sárga víziló, ilyen még nem volt, mindenki alaposan megbámulta, és kérdezték, hogy hol vette ezt a szép színt.

– Valószínűleg lakk – mondták a krokodilok –, a strandlabdánk is így fest.

– Inkább napolaj! – kiabáltak a békák.

Csak a libák őrizték meg komolyságukat, legyintettek a szárnyukkal, ugyan, kérem, ők ezen már túl vannak, egészen kis korukban pontosan ilyen sárgák voltak.

– De ti libák vagytok – recsegte a pelikán –, ez nem ugyanaz, én inkább valamilyen betegségre gyanakszom.

S fogta magát, megtörölközött, és ment a rendelőbe.

– Hallotta már, doktor úr, hogy a mi vízilóvunk egészen megsárgult? – kezdte mindjárt a pelikán.

– Hát az könnyen elképzelhető – válaszolt a doktor bácsi –, hisz ő egy egészen rendkívüli víziló, az egyik pillanatban szürke, a másikban fehér, miért ne lehetne időnként sárga is?

– Szó sincs itt semmiféle különleges vízilórol, az egész csak butaság volt, azért volt fehér, mert félt az oltástól.

– Hát így állunk – mondta a doktor bácsi –, tehát egy közönséges víziló, akit nem oltottunk be, s ezért sárgaságot kapott. S mivel a sárgaság nagyon csúnya betegség, azonnal ágyba kell fektetnie.

Így hát a víziló ágyba került, strandolásról szó sem lehetett, porokat kellett szednie, az ágya mellett ott ült egy nővérke, és mérte a lázát.

– Szörnyű – siránkozott a víziló –, így fektetni, mikor mindenki a strandon van, hancúroznak, labdáznak, és hallgatják a vidám dalokat. Nővérke, nem mesél legalább valamilyen mesét nekem?

A nővérke megsajnálta a vízilóvat, és belefogott a mesébe:

„Volt egyszer egy víziló, aki szörnyen félt a védőoltástól...”

Miloš Macourek

Charles Lorre (Nagy Károly)

A SÁTÁNLEGIÓ

**Kockás Pierre önállósítja magát
(Részlet)**

ELSŐ FEJEZET

*Legporosabb s legforróbb
Sivatag a Szahara,
Kockás pedig a világ
Legönteltebb számara.*

Rotonde őrmester olyan, mint a bolha. Kicsi, fekete, állandóan ugrál, szívja az ember vérért, és irtani kellene.

Mindamellet, vagy talán éppen ezért, rengeteg része van abban, hogy az alanti események megtörténtek.

Mert ha Rotonde őrmester nem olyan volna, mint a bolha, és általában ki lehetne számítani, hogy a következő pillanatban hová ugrik és kit csíp meg, akkor nekem nem kellett volna veszettül és esztelenül rohannom a sivatagban, nem esett volna ki a kulacsom dugója, tárgyilagosan gondolkozhattam volna, nem tévedtem volna el, nem ismerkedhettem volna meg Yvonne la Martinnel, s nem alakult volna meg a Sátánlégió, minden idők legfantasztikusabb együttese.

Ilyen kiszámíthatatlan következményei vannak annak, ha egy légionista még egy bolhacsípéstől is fél...

*

Rohantam.

Fort Miribeltől északkeletre, a kis Ain-Sulla oázison, volt dolgom. Mégpedig halaszthatatlan. Annyira halaszthatatlan, hogy mikor Rotonde őrmester megvonta tőlem a kimenőt, mivel az egyik gombom – melyen a légionisták egyenruhájára jellemző hétlángú gránát dombornyomása díszelgett – leszakadt és elveszett, elhatároztam, hogy engedély nélkül távozom.

Sőt, a tilalom ellenére.

Légionistának engedély nélkül, sőt, a tilalom ellenére távozni, általában későbbi rossz közérzetet jelent. Elképzelhetik, mennyire fontos volt mégis a dolgom Ain-Sullán, ha megtettem.

Sokan most joggal azt hihetik, hogy szerelmi randevúra siettem Ain-Sullára. Ez megfelelő ok lenne, hogy halaszthatatlannak tartsam a dolgot.

Hát nem.

A praktikusabban gondolkodó olvasó ezek után nem gondolhat másra, mint hogy valami sürgős és halaszthatatlan üzleti megbeszélsem volt az említett oázison. Ez már azután igazán nyomós ok.

Hát ez sem. Noha van valami üzleti színezete a dolognak.

Azért kellett mindenáron Ain-Sullára jutnom, mert Mehmed ben Ibrahimnak lekötöttem néhány pofont határidőre, szállítás negyvennyolc órán belül, ab oázis.

Mi sem kétségtelenebb, mint hogy pontos és megbízható üzletember az ilyen határidőket feltétlenül betartja, ha nem akarja, hogy üzletileg megbízhatatlannak tartsák barátai, ügyfelei és tisztelői.

És ha elgondolom, hogy nem is a saját ügyemről volt szó!... Így talán még érthetlenebb a dolog. Az én szempontomból azonban érthető. Számomra a barátság sok kötelezettséget jelent. Igen sokszor megtörtént már, hogy nem a magam ügyében és nem a magam érdekében pofozkodtam. Ez is egy olyan ügy. Kötelezettségemet egy öntelt számár vállaltam, mi sem természetesebb tehát, mint hogy a teljesítés elől semmiképpen nem térhettem ki.

Szóval most már tudják, hogy Kockás miatt történt az egész. Mehmed ben Ibrahim, Ain-Sulla oázis közszeretnek örvendő nyugalmazott rablója és aktív kocsmárosa, bizonyos becsmérlő kijelentéseket tett Kockás Pierre-re vonatkozóan.

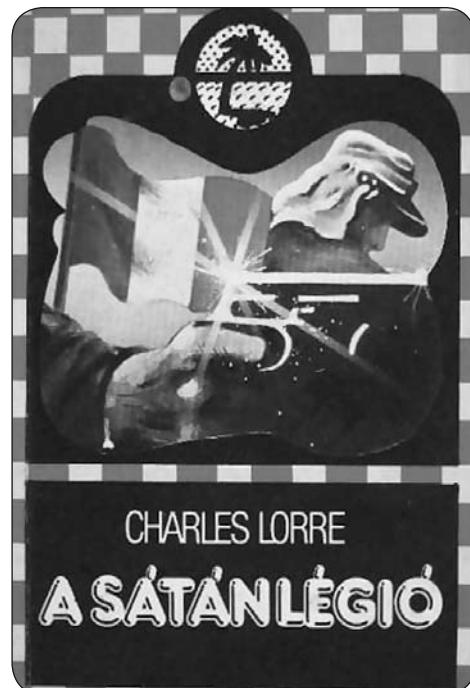
Mikor Kockás meghallotta, azonnal indulni akart, hogy elintézzé a dolgot, de nyögve visszaesett az ágyra, mert a jobb bokája és a bal csuklója még mindig rettenetesen dagadt volt, ugyanis néhány nappal ezelőtt barátom inzultált egy tizenkét tagú tevekarávént, és mire sikerült mind a tizenkét embert megvernie, néhány sérülést és ficamodást szenvedett.

Láttam, hogy erőlködik és elkeseredetten hull vissza újra és újra ágyára.

Tudtam, hogy mi a kötelessége ilyenkor egy jó barátnak, aki úriembernek tartja magát. Tudtam, hogyan beszél ilyenkor egy gentleman. Úgy, ahogy én beszéltem:

– Csak maradj nyugodtan, te főhülye!... Ilyen állapotban nem lehet Ain-Sullára menni!...

– De mikor ... okvetlenül ki kell tépnem a veséjét!...

– Nem kell okvetlenül kitépned! Azt a vesét kitépheti más is! Végeredményben annak a vesének tökéletesen mindegy, hogy ki tépi ki! A fontos, hogy kint legyen!

– Tehát? – kérdezte reménykedve, és rám nézett. Bólintottam.

– Bízd rám! Majd én kitépem a veséjét annak a disznónak! És ha akarod, elhozom neked! Természetesen közlöm majd vele, hogy a pofonokat te üzened. Csak maradj nyugodtan, és gyógyítsd magad!

– Lorre... ha ezt megteszed... én mindig... én soha...

– Hagyd csak! – vágtam közbe. – Úriemberek között az ilyesmi természetes!

Megszorította a kezemet, szerencsére a sérült kezével, és így nemsokára magukhoz tértek elhalt körmeim. Én pedig készültem az útra.

És ekkor történt a szerencsétlenség. Megcsípett a bolha.

Már az erőd kapujában voltam, mikor megcsípett. Megfogta a jobb karomat, maga elé húzott, megforgatott, gúnyosan bólogatott és köhögött.

Ilyen az, amikor a bolha köhög.

– Persze, persze – mondta. – A nagyságos légionista úr kimenőre készül! A nagyságos légionista urat nyilván várják a lányok!

– Vannak is itt lányok! – morogtam elégedetlenül.

– Akadhatnak! Csak egy kis ügyesség kell, hogy megtalálja őket az ember!

– Akiket az ember megtalál, azok nem lányok! – mondtam még több elkeseredéssel.

– Az mindenesetre szerencse volna – felelte, és hangjából sugárzott a jóindulat –, ha nem találna senkit, mert így legalább nem tenné ki a légiót egy lányon keresztül a világ megvetésének! – Ezt nem értettem egész tisztán – feleltem. – Mi köze egy légiónak ahhoz, ha egy lány megveti a világot?

Ettől kissé megzavarodott.

– Hogy is volt ez?... Várjon csak egy pillanatra! Itt valami félreértés van! Én azt akartam mondani, hogy a légió az, ami megveti a lányt... mert a világ ... illetve a világ az, akit a lány ... a légión keresztül... a fene egye meg a maga pofáját, disznó! Teljesen összezavart!... Egyszóval menjünk csak szép sorjában! A világ az, aki a lányon keresztül... nem! A világ az, aki megveti a légiót... és ezt a megvetést a lány közvetíti, ha meglátja magát, és azt tapasztalja, hogy itt a rendez nem értő, becstelen altisztek szaladgálnak...

– Egy, pillanat! – vágtam közbe izgatottan, – Hogy látja meg a lány rajtam, hogy az őrmesterem becstelen? Mert tegyük fel, hogy úgy is van, végeredményben az is gazember, aki leáll magával vitatkozni ...

– Csatornatöltélek!...

– De hiszen éppen maga mondta most!

– Én... azt... csak metamorfózisképpen említettem!...

– Fora.

– Mi a nehézség?

– Mondom fora! Metamorfózis az átidomulás! Metafora az képes beszéd!

– Szóval tanítani akar engem?

– Dehogyan akarom tanítani! Csak megállapítom, hogy mi az igazság!

– Maga egy őrmesternek ne állapítsa meg, hogy mi az igazság! Azt majd én állapítom meg! Az igazság az, hogy magának hiányzik egy gomb a zubbonyáról, és ha pillanatokon belül nem tűnik el innen és nem dolgozik egész délután azon, hogy ez a gomb ne hiányozzon a jövőben a kabátjáról, akkor úgy beleszúrunk, hogy éhen hal a levegőben! Piszok!...

Hát így voltunk. Az őrmester célzásaiából nyugodtan meg lehetett állapítani, hogy kimenőről ma már szó sem lehet. Viszont, amint önök is tudják, Mehmed ben Ibrahimnak határozottan kellett szállítanom a pofont, az oázis. Mert különben vége a hitelemnek. Kockás, ez az öntelt csirkefogó, aki minden nehézséget játszi könnyedséggel legyűr, valószínűleg megvető mosollyal térne napirendre az esetem fölött és fölöttem, ha megtudná, hogy vállalkozásom már az elején csütörtököt mondott.

Mit lehet itt tenni? Egy légionista engedelmességet tartozik feljebbvalójának, és ha a feljebbvaló azt parancsolja, hogy ne menjen ki a kimenőnapján, akkor a légionista nem megy ki a kimenőnapján. Ez a függelmi szabályzat alapja.

*

Mit tesz tehát a légionista? A légionista káromkodik egyet, dühösen visszafordul, és elindul a légénységi szobák felé. Azután még egyet káromkodik, mert dühös. Azután

rettenetesen káromkodik, mert borzasztóan dühös. Végül, mielőtt a légénységi szobák elé érne, hirtelen szabályosan jobbra kanyarodik, kényelmes, úgynevezett húsz kilométeres menettempóban az erőd faláig megy, ott egy légtornászt is megszegényítő kecsességgel felpattan a fal tetejére, a másik oldalon leugrik, és most már erőltetett, úgynevezett harminc kilométeres menettempóban elindul Ain-Sulla felé, tarsolyában egy kis hideg kecskehússal, kulacsában vízzel és tenyerében elkövetkezendő, súlyos pofonok csiklandós viszketésével. Ennyit a függelmi szabályzat alapjáról. ...Mehmed ben Ibrahim ájult testét kiszabadították egy hosszú, X lábú asztal alól, mesterséges légzést alkalmaztak nála, ami afrikai értelemben azt jelenti, hogy többször oldalba rúgták és a mellére léptek, és mikor erre sem tért magához – mert az ember mégiscsak igyekszik, ha a barátai becsületének megvédéséről van szó –, akkor arcába öntöttek egy fél üveg rumot.

A rumot mindenesetre lenyalta az arcáról, már amennyire hozzáférhetett, de még mindig nem tért magához. Ez csak olyan reflexrészegeskedés volt nála.

A továbbiakat már nem állt módomban megvárnai, mert sietnem kellett vissza Fort Miribelbe, hiszen ha nem érkezem az erődbe, mielőtt a szintén kimenős őrmester hazaér, még meg talál róni szavai áthágása miatt. És itt kezdődött az a kellemetlenség, amire regényem elején hivatkoztam. A nagy sietségben eltévesztettem az irányt, elvesztettem az iránytűmet – bár nincs kizárva, hogy az iránytűt akkor szakították le a mellemről, mikor Mehmed ben Ibrahim sógora fejfelé előre kizuhant az ablakon – azonkívül teljesen megzavarodtam, kulacsomból kiesett a dugó – bár könnyen lehet, hogy ez akkor történt, amikor Mehmed ben Ibrahim fivére három szaltót csinált és leverte a lábáról a főpincért, feleségével együtt –, és most kénytelen voltam a még mindig rekkenő hőségben szomjasan, halálos fáradtan, kiszáradt torokkal és kicserepesedett szájjal rohani Fort Miribel felé.

Fölötte kellemetlen volt.

Az iszonyú hőség, a szállongó por, mely beleszi magát a pórusokba és recseg az ember foga alatt, még azt is igénybe veszi, aki már harmadik éve tapossa a Szahara porát. És ha elgondolom, hogy ez az egész emiatt az öntelt számár miatt van, aki nem hagy magán száradni semmilyen becsmérő kifejezést.

Nom du nom!

Úgy veszem észre, hogy nem is jó irányba megyek. A távolban már fel kellett volna tűnie Fort Miribel köcsipkés erődítményének. És miután nem tűnik fel, ez feltűnik nekem.

Úgy látszik, eltévedtem.

Igazán nem sokat jelent, hogy most ezt a gyűrűt találtam. Fantasztikus!... Hogy ilyen véletlenek is lehetnek az életben, erre nem is gondoltam volna soha. A Szahara homokja, különösen, ha egy kis szél is van, percek alatt be tud temetni egy egész karavánt, vezetőstül és tevéstül együtt. Úgy, hogy ebben az életben sem találják meg többé. És egy kis gyűrűt mégsem fedett el most a szállongó homok. Ott csillogott előttem, alig háromlépésnyire, és nem lehetett nem észrevenni azt a rubinkövet, amely olyan volt, mint egy óriási vércsepp.

Lehajoltam és felvettem. Szerencse a szerencsétlenségben. Gyorsan az ujjamra húztam, és siettem tovább. Ennyi hasznom mindenesetre volt a dologból.

Azután elnevettem magam. Kicsit rekedten és idegenszerűen hangzott a nevetésem, úgyhogy én magam is alig ismertem rá. De csakugyan komikus dolgokat produkál az élet olykor. Most van egy szép aranygyűrűm, értékes rubinkövel, ezzel szemben nincs egy korty vizem sem, és könnyen lehet, hogy néhány órán belül szomjan halok. Illetve nem könnyen, de lehet. Mert az ember nem hal könnyen szomjan. Meglehetősen sokat kell szenvedni, amíg az ember úgy érzi, hogy tüdejében lassacskán megpattannak azok a kis vérerek, melyeket a víz utáni vágyon kívül még a légszomj is erősen igénybe vesz. Mondják, hogy könnyebb halál is van a világon.

Kedves Olvasó Tanulók!

Valójában nem sokat tudunk Nagy Károlyról, azaz Charles Lorre-ról. A magyar kalandregény egyik atyja, sokan értek olvasóvá az általa teremtett Kockás Pierre kalandjait követve és átélve. A múltkor számban, Rejtő Jenő, azaz P. Howard műve kapcsán mondtam, hogy tanítani kellene a bestsellert az iskolákban. Mert ezt most már nem ponyva, hanem klasszikussá ért irodalomnak tekintjük. Jó írók voltak. Kitűnő szövegformálók. Nagy Károly, mint Rejtő Jenő is, egyik oroszországi munkaszolgálatos táborban halt meg, tünt el 1942-ben. Mindössze harminchárom éves volt. 159 regényt írt. Nagy Károly, Charles Lorre és Kockás Pierre néven egyaránt. Izgalmas élményt!

Bence Erika

Régi történetek új lendülettel

E zúttal azokból a filmekből tartunk filmmustrát, amelyek iránt nagyok az elvárások, hiszen kötődnek korábban készült nagy sikerű alkotásokhoz.

Érkezik a Pán Péter újragondolva

A Pán című film készítői nemrég jelentették be, hogy csúszik a film bemutatója: mégsem júliusban, hanem október első felében kerül a mozikba. Egy illetékes szerint azt szeretnék, ha nagyobb lehetőségekkel indulna a film, és tovább is a mozikban maradhatna, ezért úgy látták jónak, hogy kivesszük a nyári filmkavalkádból. A rendező, Joe Wright elmondta, hogy jót is tesz a filmnek az extra idő, mert így a csapat tökéletesítheti a speciális effekteket. Hozzátette, hogy Pán Péter fantasztikus története megannyi összetett effekttel jöhet csak létre, nem akart kompromisszumot kötni a minőség kárára, csak azért, hogy elkészülhessen idejében a film. Mint mondta, így legalább marad idő arra is, hogy tökéletesítsék, és úgy mesélik el ezt a történetet, ahogy ahhoz illik. A filmben a Feketeszakállt alakító Hugh Jackmenen kívül Garrett Hedlundot és Rooney Marát is láthatjuk majd. A film története eltér a jól ismerttől. Egy árva fiú megszökik a lelencházból, és jó barátokra talál. Még nem tudja, hogy aki most hú barátja, később Hook kapitány néven lesz retgett kalóz és az ő legnagyobb ellenfele, hiszen eredetileg volt egy közös ellenségük: Feketeszakáll. A két cimora együtt sok vidám és veszélyes kalandot él át, a srác pedig lassacskán ráébred, hogy egyszer hőssé kell válnia, és az egész világ megismeri. De addigra már Pán lesz a neve.

Ismét dühbe gurul Mad Max

Az új Mad Max-film, a Mad Max – A harag útja újszerűen próbálja bemutatni mindazt, ami a moziban vérfagyasztó, álomszerű és elsőprő erejű lehet. Tom Hardy – aki Mel Gibson helyére áll a világvége után, a vízért folyó háború során játszódó küzdelemben – arról beszélt egy interjúban, hogyan sikerült mindegyik ráhangolódni a nem szokványos forgatás során:

– Úgy mond a világ végén forgattunk, mindentől elzárva. A stúdióknak fogalma sem volt arról, mit csinálunk. Már a díszlet szállítása is rémálom volt, a járműveinket többször teljesen betemette a homok. Vég nélküli sivatag vett körül bennünket. Közben úgy néztünk ki, mint egy csapat diliházi szökevény: csupa bőrbe öltözött ember a forráságban. Olyan volt az egész, mint egy nagyon fura Hell's An-

gels-találkozó, vagy a Cirque du Soleil találkozása a Slipknottal. Örület volt az egész, de örült jó, nekem ilyen az igazi Mad Max – mesélte a színész.

A Szárnyas fejedő is megújul

Ryan Gosling nagy esélyes lehet a várva várt Szárnyas fejedő, illetve Blade Runner című kultuszfilm folytatásának egyik főszerepére. A színész szerződtetése kapcsán még folynak egyeztetések, de már szinte biztosra vehető, hogy az eredeti 1982-es filmben is Rick Deckardot játszó Harrison Ford mellett láthatjuk Goslingot is – de egyelőre csak találgatni lehet, milyen szerepben. A filmet Denis Villeneuve rendezi, míg producere az eredeti film rendezője, Ridley Scott lesz. Ryan Gosling egyébként jelenleg Christian Bale és Brad Pitt társaságában forgat egy filmet, de azt hallani, hogy egy közelgő musical szerepére is esélyes, amelyben Emma Stone játszaná az egyik főszerepet. A Szárnyas fejedő kapcsán egyébként valószínű, hogy a színész Harrison Ford karakterének utódjaként tűne fel. Harrison Ford eközben a Star Wars legújabb részén dolgozik J. J. Abrams rendezővel.

Újabb gyereket szeretnének

Angelina Jolie és Brad Pitt azt tervezi, hogy örökbe fogad még egy gyermeket, mégpedig Szíriából. A jelenleg hat gyermeket nevelő sztárpár a színésznő legutóbbi, rákmegelőző műtétje után döntött ismét az örökbefogadás mellett. Úgy tudni, hogy Angelina választása egy Szíriában élő, kétéves kislányra esett, mivel nagyon szíven viseli a háború sújtotta ország sorsát. A köztudottan család- és gyermekközpontú párnak három vér szerinti és három örökbefogadott gyermeke van, hattól egészen tizenhárom évesig. Nevelt gyermekeit Angelina eddig is nehéz körülmények közül emelte ki: Maddox Kambodzsából, Pax Vietnamból, Zahara pedig Etiópiából származik.

Megjelent a Gravity

Nemrég hivatalosan is megjelent a Papa Roach Gravity című szerzeményéhez forgatott videoklip, amelyben az In This Moment frontelőadója, Maria Brink közreműködik. Január vége felé került az üzletek polcaira a vacaville-i zenekar nyolcadik, F.E.A.R. (Face Everything And Rise) című stúdióalbuma, amelynek címadó dalával még novemberben megismerkedhettünk. A lemez első kislemezes dalaként a címadó F.E.A.R. debütált, és habár a tervek szerint a Falling Apart követte volna, a Papa Roach tagjai végül a Gravity mellett döntöttek. Akárcsak a Face Everything And Rise esetében, a Gravity-nél is az együttes frontembere, Jacogy Shaddix ült a rendezői székbe, a végeredmény pedig egy visszafogott, letisztult és érzelmes kisfilm. A klip azonban két hónappal ezelőtt kiszivárgott, ez pedig elég volt ahhoz, hogy a kritikusok máris Eminem és Rihanna duettjéhez, az ugyancsak érzelmes Love The Way You Lie-hoz hasonlítsák.

SZTÁRVILÁG

Csirkelopásért perelik be?

Egy egészen elképesztő sztori terjedt el nemrég a világhálón, Emiszerint Mila Kunis színésznő valójában egy csirketolvaj. A rajongók nem is tudják, nevensenek-e az egészen, vagy ne. A színésznő gyerekkori barátja, Kristina Karo eljárást is indított a híresség ellen. Kristina Karo azt állítja, hogy gyerekkorukban elválaszthatatlanok voltak Milával Ukrajnában, a későbbi világsztár pedig felelős imádott állatkájának, Doggie-nak az eltűnéséért. Doggie pedig valójában egy csirke, és Kristina azt állítja, hogy úgy szerette, mint egy kiskutyát. Akárcsak Mila, ezért egyre többször ment át a szomszédba játszani. Amikor a szárnyasnak nyoma veszett, Kristina szerint az akkor még legkevésbé sem híres barátnője bevallotta, hogy ő a tettes. A meglopott nő elpanaszolta, hogy teljesen összetört az eset után, és még terápiára is szüksége volt. Később Los Angelesbe költözött, hogy beindíthassa énekesnői karrierjét, de feltörték belőle a feldolgozatlan, rossz emlékek, így ismét terápiás kezelésekre szorult. Kristina szerint kizárólag ez a rossz emlék tehet arról, hogy nem sikerült beteljesítenie az „amerikai álmot”, ezért tetemes összeget követel a színésznőtől.

Elvesztette a telefonját

A Metallica gitárosa, Kirk Hammett elvesztette a telefonját, és ez magában még nem is lenne túl nagy baj, előfordul mással is. A gitáros viszont még 2012-ben mondta egy interjúban, hogy négyszáz gitár riffet írt az együttes készülő, tizedik stúdióalbumára, és mint kiderült, ezekből 250-nek búcsút inthet, mert csak azon a telefonon voltak, amit elhagyott, nem mentette el őket máshová. A gitáros most azt mondja, nagyon bántja az eset, teljesen kikészült, amiért elveszték a zenei ötletei. Szeretné, ha a telefon előkerülne, de erre nem lát szinte semmi esélyt. Hozzátette, hogy az összes közül csak nyolcat tud felidézni – viszont korántsem biztos, hogy ezek a legjobbak. Az új albumot egyébként az elmondott, szuper riffekre szeretne volna építeni, és a zenész zűzörsre tervezte, leginkább a 2008-as Death Magnetic és az 1988-as ...And Justice For All szellemében.

A magyar történelem ezer éve három dimenzióban

A magyarság ezeréves történelmét bemutató computer-animációs rövidfilm született egy magyarországi „műhelyben”, amelynek előzetese a YouTube-on is megtekinthető. A csúcstechnikával készült háromdimenziós alkotás történelmünk meghatározó eseményeit mutatja be a honfoglalástól napjainkig. Mindez az Avatar 2 technológiájával: három dimenzióban, 4K (UHD) felbontásban és 60 Fps (60 képkocka/másodperc) képfrissítéssel.

A rövidfilmet készítő Greenzero alkotógárdája jegyzi az első magyar háromdimen-

ziós animációs filmet, az Egon és Döncit is. A cég nem csupán lépést tart egy rendkívül dinamikus fejlődő iparágban, hanem igyekszik maga is úttörővé válni egyes területeken. A Greenzero a filmhez több saját kutatásfejlesztési eredményét is sikerrel alkalmazta, köztük egy több mint 40 kamerából álló, emberi arcok pontos háromdimenziós képmását létrehozó, speciális térbeli szkennert.

A 15 perces filmben élénk táru többek között István megkeresztelése, a tatárjárás, a nándorfehérvári diadal, Mátyás király koronázása, a reformkor, a múlt század

eleji Budapest, de a két világháború is. A virtuális időutazás helyszínei között szerepel például a kora középkori Buda és Visegrád vára, a Székesfehérvári bazilika, Mátyás király könyvtára, a mohácsi csata, a szécsényi országgyűlés sátoztábor, vagy az '56-os események Budapestje is. A film az egri várban 2015. május 1-jétől kerül bemutatásra, ahol 4K-3D felbontásban elevenedik meg a magyar történelem. (múlt-kor.hu)

A Facebook megállíthatatlan

A világ első számú közösségi hálózatát felépítő birodalom, a Facebook szép lassan ott tart, hogy kétszeresére növelte követőinek létszámát. Folyamatosan arra bátorítja felhasználóit, hogy osszák meg fotóikat az Instagramon, tartsák a kapcsolatot ismerőseikkel a Messenger alkalmazáson keresztül és SMS helyett használják a WhatsAppot.

Ezeknek a kampányoknak végül meg is lett az eredménye, hiszen márciusban arról számoltak be, hogy az Instagramnak 300 milliós, a WhatsAppnak pedig 800 milliós felhasználói tábora van. Ezek együttesen már megközelítik azt az 1,44 milliárdos ember-tömeget, akik előző hónap végéig beléptek a Facebookra.

A Facebook korábban ígéretet tett arra, hogy javítani fogja mobilos verzióját, hogy más alkalmazásokkal sokkal gördülékenyebb legyen az egyesülése. Ezen törekvések ellenére most **Mark Zuckerberg** (a képen) szeretne még inkább a mobil eszközökre koncentrálni. Nem csupán új módokat kínál a fejlesztőknek videók és fotók megosztására a Messenger alkalmazáson keresztül, hanem az Instagramos reklámozási lehetőségeken is javított, és létrehozta a Creative Shop névre keresztelt szakértői csapatot, akik azon dolgoznak, hogy a cégek minél hatékonyabban célzassák fénykép és videó posztjaikat.

A Facebook már évekkal ezelőtt az internet óriásává nőtte ki magát, de a tényekből nagyon úgy látszik, hogy még rengeteget tudnak és fognak is fejlődni. (tech.hu)

Az űrben építene erőművet Kína

Hatalmas, napelemes erőművet építene Kína az űrben – ez lenne az emberiség eddigi legnagyobb Földön kívüli beruházása – adták hírül a népes ázsiai országban.

A létesítményt egy úgynevezett geoszinkron pályán, 36 ezer kilométerre a Földtől állítanák működésbe. Az erőmű napelemi összességében 5-6 négyzetkilométeren terülne el az űrben, vagyis tizenkétszer akkorák lennének, mint a pekingi Tienanmen-tér – idézi a Zsenmin Zsipao a Kínai Tudományos Akadémia kutatóit.

A szakértők szerint van esély arra, hogy egy ekkora objektum éjszaka szabad szemmel is látható lenne, ez esetben leginkább egy világító csillagra hasonlítana. Energiát termelő képessége napelemegységként a földi körülmények között üzemelő napelemek kilencszerese lenne, az űrben ugyanis a nappal és éjszaka változása jelentette energiatermelő ingadozás kiküszöbölhető, vagyis az erőmű csaknem folyamatosan – az idő 99 százalékában – képes lenne energiát termelni, és az általa generált energiát mikrohullámokká vagy lézerré alakítva küldené egy földi gyűjtőállomásra.

A pontos tervek még nem készültek el, de azt már tudjuk, hogy jövőre, 2016-ban debütál Kína második űrlaboratóriuma, a Tienkung-2, amely a Tienkung-1-et váltja fel, és annál jóval fejlettebb változat. A soron következő holdmisszióra, a Chang'o-5-re 2017-ben kerül sor, amelyet 2018-ban a Chang'o-6 expedíciója követi, űrhajóst pedig csak ez után küldenének az égitestre. Holdbázis építését is tervezik, egyelőre részletek és pontos dátum közlése nélkül. (MTI)

Az ötletekből ki nem fogyó Damon Albarn

Damon Albarn angol dalszerző, énekes, producer. A Blur nevű britpop együttesel vált ismertté, szólókarrierbe kezdett, szuperegyütteseket hozott létre, de az ő nevéhez köthető a világ legnépszerűbb virtuális bandája, a Gorillaz is. Damon Albarn 1968-ban született Londonban, később családjával Colchesterbe költözött. Gyerekkori zenei élményeivel kapcsolatban arról beszélt egy interjúban, hogy a szülei blues-t, valamint indiai és afrikai zenét hallgattak, ő pedig először hatévesen, egy Osmonds-koncert hatására kezdett érdeklődni a zene iránt. Iskolás éveiben zongorázni és gitározni tanult, tizenkét évesen pedig megismerte Graham Coxont, akivel később megalapította a Blurt.

A kilencvenes évek egyik legnépszerűbb együttese

A Blurt eredetileg Salinger műve után Seymour néven hozták létre 1989-ben Londonban. Az együttest Damon Albarn (ének), Graham Coxon (gitár), Alex James (basszusgitár) és Dave Rowntree (dob) alkották. Egy kiadó producerei érdeklődést mutattak irántuk, csak a nevükkel nem voltak kibékülve, így egy listát nyújtottak át az együttesnek, amelyről ők

a Blurt választották. Első lemezük, a *Leisure* 1991-ben jelent meg. Ezt követte a *Modern Life is Rubbish* (1993), a *Parklife* (1994), a *The Great Escape* (1995), a *Blur* (1997), a *13* (1999), valamint a *Think Tank*. (2003). A Blurnek sokban köszönhető, hogy a kilencvenes években igen népszerűvé vált a britpop zene nemcsak Nagy-Britanniában, de egész Európában. Ezek után sokáig nem adtak ki stúdióalbumot, erre egészen mostanáig kellett várni, a *The Magic Whip* a napokban jelent meg.

Szólókarrier és szuperegyüttesek

Damon Albarn közben sem tétlenkedett. Szólókarrierbe kezdett, 2002-ben *Mali Music* címen afrikai zenésztársakkal készített lemezt,

majd pedig 2003-ban *Democracy* címen adott ki egy EP-t. Akkoriban Damon Albarn számos zenésszel működött együtt. 2006-ban *Danger Mouse* producerrel épp a szólólemezén ügködött, amelynek vége a *The Good, the Bad and the Queen* szuperformáció lett, amelyet Damon mellett, Paul Simonon (*The Clash*), Simon Tong (*The Verve*) és Tony Allen nigériai dobos alkotott. A későbbiekben, 2011-ben Damon Albarn és Tony Allen a *Red Hot Chili Peppers* basszusgitárosával Flea-vel kiegészülve megalapították a *Rocket Juice* and the *Moon* formációt. Damon Albarn nemrég ismét egy szólóalbumot adott ki, az *Everyday Robots* tavaly jelent meg.

A virtuális együttes

Damon Albarn ötletgazdagsága a fent leírtakon is túllőtt, hiszen 1998-ban Jamie Hewlett, a *Tank Girl* képregény készítőjével létrehozta a világ legnépszerűbb virtuális együttesét, a Gorillazt. A bandát négy rajzolt tag: Murdoc, Noodle, Russel és 2D alkotja, utóbbinak Damon Albarn kölcsönzi a hangját. Zenéjüket a britpop és a hiphop keveréke jellemzi. Első lemezüket 2001-ben adták ki, és több mint hétmillió példányban kelt el, ezzel pedig bekerültek a Guinness Rekordok Könyvébe is, mint a legsikeresebb virtuális banda. Második albumuk a 2005-ös *Demon Days* lett, a *Plastic Beach* című harmadik lemezük 2010-ben jelent meg, a következő évben pedig a *The Fall*. Damon Albarn nemrég azt nyilatkozta, hogy a Gorillaz is új zenei kiadvánnyal készül, amelyet a tervek szerint jövőre adnának ki.

Tudod-e?

Fő cirkuszi műsorszámok az **akrobatika** (orosz rúd, kínai rúd, lovas akrobatika, erőemelő, karikaugró, rúdtánc, gördülő kerék, halálkerék, ugródeszka), **állatidomítás, bohóc** (minden bohóc külön összetéveszthetetlen egyéniség. Nevetséges ruhájukkal és festett arcukkal sajátos szerepük van. Vannak közöttük zenebohócok, akrobaták, pantomimesek, komédiások, és vannak, akik a zsonglőrködéshez is értenek. Az angol Joseph Grimaldi XIX. századi öröksége a fehérre festett arc), **bűvészet, egyensúlyozás, fakirkodás, hasbeszélés, légtornászat, élő-ágyugolyózás, trapéz, zsonglőrködés.**

Eredetileg vándormutatócsoportok kerek fellépő sátrát és műsorát nevezték cirkusznak. Jelenleg egy nagy hagyományokkal rendelkező előadó-művészeti ág, amelyben bohócokat, zsonglőröket, állatidomárokat, légtornászokat láthatunk. Minél gazdagabb, tartalmasabb egy cirkusz, annál változatosabb a műsora. Szerbiában nem működik állandó cirkusz, ezért élőben ritkán van alkalmunk jó cirkuszi előadást látni. A tévé és az internet azonban kárpótol.

A mai értelemben vett cirkusz 1769-ben született meg Londonban, amikor *Philip Astley*nek az az ötlete támadt, hogy néhány akrobatikus mutatvánnyal, például erőművészekkel és kötél-táncosokkal együtt lovas gyakorlatokat mutat be egy lovaglói iskolában, amelyet tíz évvel később széksorokkal vett körül, és *Astley Royal Amphiteator of Arts*-nak nevezte el.

Az Amerikai Egyesült Államokban a cirkusz 1778-ban született meg, fénykorát a **Barnum Cirkusz** jelentette. Az előadásokat külön erre a célra épített épületekben mutatták be. Később azután sátrakban fellépő vándorcirkuszköz is kialakultak. Franciaországban a császárság bukása után sok leszerelt lovas katona vett részt ilyen bemutatókon, majd megnyitották az Olimpiai Cirkuszt. Párizsban a Napóleon Cirkusz 1852 után különféle állatmutatókkal szórakoztatta a lovas számokért lelkesedő közönséget. Az első nagy állatsereget (menaszéria) 1870-ben tűnt fel

Egyensúly?

Jártál-e cirkuszban?

Lélegzetállító mutatványok a Nap cirkusza műsorán

Angliában egy cirkuszi előadás során. 1914 után vadállatos mutatványok tették híresebbé az Amar-, a Pinder-, a Bouglione-cirkuszokat. Budapesten az első állandó cirkuszt Baroccaldi olasz artista hozta létre, a másodikat Wulf Ede német-holland cirkuszigazgató létesítette a századfordulón. A hullámbádogból készült

latkínzásnak minősülnek. Ennek ellenére nincs megfelelő szabályzás a cirkuszok számára, az állatok tartását illetően.

Az utóbbi évtizedekben a kanadai **Cirque du Soleil** (*A Nap cirkusza*) szerzett világraszóló ismertséget. A társulatot az teszi egyedülállóvá, hogy nem folyamodik állatszámokhoz, viszont nagyban támaszkodik mozgásművészek, akrobaták, zsonglőrök, légtornászok és a komikusok munkájára. Zenéje semmiben sem

A bohóc nem csak bohóckodik

cirkuszépületet 1895-ig vezette Wulf. A **Fővárosi Nagycirkusz** mai épülete 1971 óta működik folyamatosan a Városligetben.

Ma a cirkusz a családi szórakozás egyik népszerű formája, kötél-táncosok, zsonglőrök, bohócok, bűvészek, állatidomárok stb. lépnek porondra. Bizonyos vélemények szerint a mai cirkuszokban az állatok tartási körülményei ál-

Neves cirkuszdinasztiák

A cirkusz világában is léteznek dinasztiák. A legismertebbek: *Amar, Court, Hagenbeck, Knie, Bouglione, Martin, Orfy, Myer* stb. A magyarok közül híres magyar bohóc-artista család az Eötvös dinasztia, de rajtuk kívül ismertek: *Antalek, Axt, Ádám, Bíró, Brabanti, Czirják, Csapó, Dittmár, Donnert, Gazdag, Hergott, Jurnyik, Katona, Krai, Krately, Liebl, Lorch, Merkl, Németh, Picard, Richter, Sallai, Schlingloff, Schneller, Tauz, Weisz, Wertheim* család tagjai.

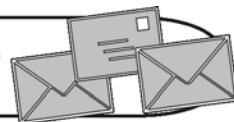
hasonlít a hagyományos cirkuszban megszokott dallamvilághoz. A világzene, a tangó, az experimentális zene, a new age, a new wave, vagy a pop és a pop-rock között mozogva a *René Dupéré* és *Benoît Jutras* komponálta zenék legalább annyira elbűvölők, andalítóak, mint dinamikusak. A Cirque du Soleil minden előadását egyfajta jellemző zenei „stílus” kíséri: a *Draliont* különféle dobok uralják, más produkciókban a harmonikáé, a hegedűé a főszerep. Érdekeség, hogy Dupéré *Alegria* című dalára írt magyar szöveget Geszti Péter, melyet Oláh Ibolya ad elő Magyarország címmel.

Vicc

– Ha Skóciában turnézunk – meséli a cirkuszigazgató –, sosem szedek belépőt. Így persze tódulnak az emberek...
– Jó, jó, de mi ebben az üzlet?
– A műsor végén odaállítjuk az állatidomárt a legvadabb oroszlánnaal a kijáráthoz, és kiteszünk egy táblát:
„Kilépés fejenként 5 font”

Ez az ún. orosz rúd

Az óbecsei Sever Đurkić iskola diákjai a vetélkedőn

Negyvenegy iskola összesen hatszázötvenkilenc tanulója vett részt Vajdaság számos szegletéből a XIV. Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjén, hogy a tíz kategória valamelyikében megméretesse tudását, tehetségét a többiekkel. A vetélkedőt április harmadik hétvégéjén Szabadkán három helyszínen tartották meg: a Majsai úti Általános Iskolában, a Zeneiskolában és a Kosztolányi Dezső Színházban. Az eredményeket már közzétette a Magyar Szó napilap, múlt heti számunkban a díjazottak névsorának egy részét ismertettük, íme a folytatás:

Környezetnyelv – versmondás kategóriában az 1-2. osztályosok közül első lett Berček Marčelo (Petőfi Sándor iskola, Óbecse), második Krčelić Mirela (Jovan Jovanović Zmaj iskola, Szabadka), harmadik helyen pedig Subakov Vasja (Zdravko Gložanski iskola, Óbecse) végzett. A 3-4. osztályosok körében első helyen Mrđanov Aleksandra (Petőfi Sándor iskola, Óbecse) végzett, második lett Bal Maravić Mila (Jovan Jovanović Zmaj iskola, Szabadka), a harmadik helyet pedig Bico Viktor (Majsai úti iskola, Szabadka) szerezte meg. Az 5-6. osztályosok csoportjából első helyen Fabri Maja (Majsai úti iskola, Szabadka) végzett, második lett Emilia Breščanski (Széchenyi István iskola, Szabadka), Pepac Sara (Zdravko Gložanski

Eredményes ÁMV volt

Az egész Vajdaságra kiterjedő művészeti vetélkedő eredménye (2. rész)

iskola, Óbecse) pedig a harmadik helyet szerezte meg. A 7-8. osztályosok közül első lett Mila Prčić (Széchenyi István iskola, Szabadka), második lett Marija Marčetić (Széchenyi István iskola, Szabadka), harmadik helyen pedig Frank Nikoleta (Majsai úti iskola, Szabadka) végzett. Prózamondás kategóriában a 3-4. osztályosok közül Kéri Sándor Botond (Jovan Jovanović Zmaj iskola, Szabadka) lett az első, Herbatyenyi Zalán (Petőfi Sándor iskola, Óbecse) lett a második, Vanka Réka (Ady Endre Kísérleti iskola, Kihegyes) lett a harmadik. Az 5-6. osztályosok körében Szemendri Tamás (Petőfi Sándor iskola, Óbecse) az első, Répási Nikoletta (Samu Mihály iskola, Óbecse) a második, Szalai Klaudia (Petőfi Sándor iskola, Hajdújárás) pedig a harmadik helyen végzett. A 7-8. osztályosok közül Kisutcai Szilárd (Petőfi Sándor iskola, Óbecse) az első, Balley Ingrid (Petőfi Sándor iskola, Hajdújárás) a második, Paulyuk Jenifer (Ady Endre Kísérleti Iskola, Kishegyes) lett a harmadik.

A műveltségi teszten a hetedikesek közül Bozsó Szintia, a palicsi Miroslav Antić iskola diákja lett a legeredményesebb, Pintér Attila, a szabadkai Majsai úti iskola tanulója lett a második, harmadik helyen pedig Paróczy Orsolya, a kishegyesi Ady Endre Kísérleti Iskola diákja végzett. A 7-8. osztályosok számára megtartott szépbeszéd kategóriában Bálint Beáta (Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka) lett az első, Domonkos Dominika (Majsai úti iskola, Szabadka) lett a második, és Koliger Maxwell (Cseh Károly iskola, Ada) lett a harmadik.

A képzőművészet kategóriájában az 1-2. osztályosok közül első lett Bosnyák Martin (Október 10. iskola, Szabadka), második lett Ricsányi Melánia (Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka), harmadik helyen pedig Molnár

Petra (Október 10. iskola, Szabadka) végzett. A 3-4. osztályosok csoportjában első helyen Lázár Lea (Miloje Čiplić iskola, Törökbecse), második helyen Süge Réka (Miroslav Antić iskola, Palics), harmadik helyen pedig Francia Anna (Kis Ferenc iskola, Szilágyi) végzett. Különdíjban részesült Bilicki Szilárd (Stevan Sremac iskola, Zenta). Az 5-6. osztályosok közül Horváth Veronika (Október 10. iskola, Horgos) lett az első, Sinkovics Eleonóra (Hunyadi János iskola, Csantavér) lett a második és Végző Vivien (Nikola Đurkovića iskola, Bácsfeketehegy) lett a harmadik legjobb. A 7-8. osztályosok közül Jenei Anita (Petőfi Sándor iskola, Királyhalma) szerezte meg az első helyet, második lett Berényi Dorina (Hunyadi János iskola, Csantavér), harmadik helyen pedig Mák Leóna (Kizur István iskola, Szabadka) végzett. A zsűri különdíjban részesítette Mogyorósi Vivient, a topljai Nikola Tesla iskola tanulóját, valamint Zsiga Anett, a szabadkai Jovan Jovanović Zmaj iskola diákját.

Fogalmazás kategóriában a 3-4. osztályosok csoportjában első lett Márton Máté (Jovan Jovanović Zmaj iskola, Szabadka), második helyet érte el Kolacsevity Lora (Széchenyi István iskola, Szabadka), a harmadik helyet pedig Sziveri Móra Ágota (Majsai úti iskola Szabadka) szerezte meg. Az 5-6. osztályosok körében Tóth Noémi (Jovan Mikó iskola, Szabadka) lett az első, Süli Ákos (Széchenyi István iskola, Szabadka) lett a második, Purger Doroti (Kis Ferenc iskola, Oromhegyes-Orom) pedig a harmadik helyen végzett. A 7-8. osztályosok közül Benkó Ferenc (Ady Endre Kísérleti Iskola, Kishegyes) első, Nyilas Sára (Kis Ferenc iskola, Oromhegyes-Orom) második, Kiss Mária (József Attila iskola, Kupuszina) pedig harmadik lett az idei ÁMV-n.

Áprilisban egy felejthetetlen napja volt a magyarcsernyei Petőfi Sándor iskola diákjainak, amikor tavaszi táncdelutánt szerveztek. A felvétel tanulsága szerint időről időre szükség van a lazításra, később talán a munka is könnyebben megy

Mennyire szereted önmagad?

A teszt megmutatja, mit várhatsz el magadtól, és mások mit gondolnak rólad.

1. Fontosak számodra a márkás holmik?

- a) Nem, mert leginkább ajándékba kapom a holmijaimat. (0 pont)
- b) Nagyon, mert nem akarok lemaradni a többiektől. (3 pont)
- c) Azt veszem fel, ami éppen a kezem ügyébe akad. (6 pont)

2. Voltál már olyan helyzetben, amelyből szerencsésen kikerültél, pedig egyáltalán nem bíztál magadban?

- a) Nem, ezektől igyekszem távol tartani magam. (0 pont)
- b) Igen, különben is szeretem különleges helyzetekben kipróbálni az erőmet. (6 pont)
- c) Nagyon bátor dolgokat cselekedtem, pedig egyáltalán nem bíztam magamban. (3 pont)

3. Szeretnél olykor más bőrébe bújni?

- a) Csak akkor, ha annak a másnak van olyan dolga, mint például a számítógép, pénz, ruhák, amit én nagyon szeretnék. (0 pont)
- b) Gyakran, mert az az érzésem, hogy én nem vagyok érdekes személy. (3 pont)
- c) Úgy gondolom, hogy mindenkinek elégedettnek kell lennie mindennel, ami van, mert lehet, hogy másnak még ennyi sincs. (6 pont)

4. Elkövettél már olyasmit, ami nagyon kellemetlen volt számodra?

- a) Nem, de különben is úgy látom, másnapra mindenki elfelejti a történeteket. (3 pont)
- b) Igen, és a legapróbb hibákat sem tudom magamnak megbocsátani. (0 pont)
- c) Ha valami kellemetlenséget követek el, megbeszélem a szüleimmel, ők mindig tudnak tanácsot adni. (6 pont)

5. Elárulod a titkaidat a legjobb barátnődnek/barátodnak?

- a) Vannak dolgok, amiket senkinek nem mondom el, mert csak rám tartoznak. (0 pont)
- b) Ha megbízik benne, elmondom a legféltebb titkaimat is. (6 pont)
- c) Nem tudok titkot tartani, és ezt sokan ki is használják. (3 pont)

6. Elégedett vagy?

- a) Ha nem lenne az állandó idegeskedés, akkor elégedett lennék. (3 pont)
- b) Igen, úgy érzem. (6 pont)
- c) Egyáltalán nem, mert egyhangú az életem. (0 pont)

Értékelés

0–11 pont:

Fogalmad sincs, mi zajlik a bensődben, és milyen képességek rejlenek benned. Hiányzó önbizalmadat márkás cuccokkal próbálsz ellensúlyozni, de ez nem segít rajtad. Találd meg az erősségeidet és derítsd ki, mi lakozik benned! Akkor igazán sikeres lehetsz.

12–24 pont:

Ne csodálkozz, ha a barátaid teljesen másképp vélekednek rólad, mint te! Mindig csak a hibákat veszed észre magadon, másokat viszont sokkal többre tartasz, mint amilyenek valójában. Többször előfordult, hogy szélsőséges helyzetekben több bátorságról és magabiztosságról tettél tanúbizonyságot, mint azt valaha is gondoltad volna magadról. Tehát sokkal több rejlik benned, mint ahogy azt elképzeled.

25–36 pont:

Tudod, hogy mik az erősségeid, és ezeket teljesen tudatosan be is veted. Nem is kell nagyon küzdened érte, amúgy is te vagy a társaság központja. A kellemetlen helyzetekben megőrzöd a nyugalmadat, és úgy oldod föl a feszültséget, hogy először is mindent megbeszélsz a barátaiddal, szüleiddel. A belső nyugalmad adja az erőt ahhoz, hogy a legrosszabb helyzetekben is helyesen cselekedj. Csak így tovább!

Horoszkóp

Kos

Mikor már úgy érzed, mindennek a végére jártál, és mindent elintéztél, kiderül, hogy még csak most kezdődik a munka java. Lehet, hogy a tartalék energiádat is fel kell majd használnod.

Bika

Kiderül, hogy valaki, aki megpróbált meggyőzni valamiről, maga is más utakat jár, és emiatt elgondolkodsz azon, hogy vajon jól tetted-e, amikor hallgattál rá. Még nem késő megváltoztatni az utadat.

Ikrek

Úgy érzed, mindig te vagy az, aki lemarad a dolgokról, és bárhogy próbálsz is, nem tudsz lépést tartani. Valaki a környezetemben azonban alig várja, hogy segítséget kérj tőle.

Rák

Olyan kihívásokat keresel magadnak, amelyek talán meghaladják a képességeidet, de semmi nem áll az utadba, hogy megszerezd a szükséges képességeket, és elfogadd ezt a kihívást is.

Oroszlán

Megpróbálsz a legjobb formádat hozni, de valaki folyton megzavar, és úgy érzed, nem úgy teljesítesz, ahogyan szeretnél. Próbáld csak azzal foglalkozni, ami most nagyon fontos!

Szűz

Meghúzol egy határt, és úgy döntesz, ezt most már nem léped át. Mindannyian változunk, és nincs is ezzel semmi baj, ha elégedett vagy az eredményvel.

Mérleg

Kiderülhet, hogy nem minden úgy volt, ahogyan arról téged tájékoztattak, és az új információk megváltoztathatják a véleményedet. Ez azonban nem változtat azon, hogy te mindent jól csináltál.

Skorpió

Ne hagyd, hogy valaki elvegye az önbizalmadat, mert csak saját magát akarja egy kicsit jobb színben feltüntetni! Ha eddig mindenki elégedett volt veled, ne hagyd, hogy egyetlen ember elvegye a kedved!

Nyilas

Egy különös és nem várt találkozás megváltoztathat mindent, amit eddig gondoltál. Ne ijed meg a változástól, és merj más utakat választani, ha úgy érzed, hogy azok vezetnek a céljaidhoz!

Bak

Nem szeretnél senkit sem megbántani, de most kénytelen leszel nemet mondani, amikor valaki olyasmire próbál rábeszélni, amit te nem helyeselsz. Nem kell mindenbe beleegyezned.

Vízöntő

Ígéretet tettél valakinek, amit szívesen be is tartanál, de úgy érzed, hogy ezzel cserben hagyóval valakit. A legjobb, ha neki is beszélsz a terveidről, és közösen kerestek megoldást.

Halak

Élég szétnézned magad körül, hogy lásd, mennyire szerencsés vagy, de ez egyúttal meg is rémíthet: vajon meddig tarthat ez az állapot? Bízj önmagadban, mert a munkának is köszönheted ezt!

„Kedves Bizalmas sorok!

Egy problémában kérném ki a tanácsodat. Már egy jó ideje szerelmes vagyok egy fiúba, és a fiú is szerelmes volt belém. Most már jár egy másik lánnyal, aki elcsábította. Vissza akarom nyerni, mert nem tudom elfelejteni, akárhogyan is törekszem erre. Hogyan csábítsam vissza? Mit csináljak? Egy iskolába járunk. Ő most nyolcadikos, és két évvel idősebb nálam. Nagyon szép, csinos fiú, és jószívű is. Mit tegyek, hogy újra együtt legyünk, mint régen? Kérlek, adj tanácsot!

Szivike

Válasz:

Kedves Szivike!

Sokszor megbizonyosodunk arról, hogy a szerelemre is ugyanaz vonatkozik, ami a barátságra: ha az elszakadt szálakat összekötjük, a csomó akkor is megmarad. És ez a csomó örökre rányomja a bélyegét a kapcsolatra, sokszor megnehezítve azt, hisz egy jó adag bizalmatlanság, valamint a megélt csalódottság és fájdalom nyomai megmaradnak. A régi érzéseket, ha azok elmúltak, és az egyén már továbblépett egy másik történet szálaival építgetve, már nem lehet visszahozni, és az lenne a legjobb, ha te is pontot tennél erre a történetre. Adj magadnak még egy kis időt, hogy keseregj, búslakodj. Közben foglald le magad valamilyen hasznos tevékenységgel, pl. tanulással, olvasással, napló- vagy versírással, a helyesírás gyakorlásával, barátkozással, sporttal stb. Ha elfoglaltad magadat, tevékeny vagy, nincs időd a fiúra gondolni. Ha te is pontot tettél történetre, és készen állsz továbblépni, esélyt adsz a többi, kedves, aranyos, szép stb. fiúnak, hogy megtetsszenek és te is megtetssz nekik. Ne feledd a régi mondást: Ne szaladj az a kocsni után, amelyik nem akar felvenni!

„Kedves Bizi!

Hatodik osztályos lány vagyok. Elment a kedvem mindentől, és sokszor nehezemre esik iskolába menni, mert van néhány hetedikes, meg nyolcadikos osztályos lány, akik lépten-nyomon piszkálnak. A 8. osztályos lány nem a mi váltásunkba jár, de folyton ott lóg az iskolában, és jól ismeri a hetedikeseket, akik rám szálltak. Sokszor hazugságokat mond rólam a többieknek, és ezért a társaim sem kedvelnek nagyon. Most már SMS üzeneteket is küldenek, meg a Facebookon is írtak csúnyaságokat. A barátnőm megpróbált már megvédeni tőlük, de nem sikerült neki, mert ők többen vannak. Nem tudom, mit tegyek. Kérlek, segíts! SMS”

Válasz:

Kedves SMS!

Úgy látszik, az iskolai és a szociális hálókön keresztül történő erőszak futótűzként terjed a környezetünkben is, mert mind gyakrabban és gyakrabban szembesülünk ilyen jelenségekkel. Sokszor úgy érezzük, hogy az ember sehol sincs már biztonságban. A „bullying”, az erőszakoskodás, zaklatás, terrorizálás általában olyan egyének, gyerekek ellen irányul, akiket gyengének ítélnek meg, akiknek nehézségeik vannak, és akik sokszor képtelenek önmaguk megvédésére. Általában hosszú időn keresztül történik. Ami

alapvető, még akkor is, ha árulkodónak titulálnak, hogy elmondod a gondodat a szüleidnek, az osztályfőnöknek, az iskola pedagógusának, pszichológusának, valaki felnőttnek, akiben megbízol. Ha csak lehet, dokumentáld, mentsd le, hogy megmaradjon bizonyítékként, mit tett, vagy tettek, mutasd meg a csúnya üzenetet is az osztályfőnöknek, a szüleidnek! A zaklatás nem olyan dolog, amit az ember egyedül meg tud oldani, de még kevésbé szabad túrni. A Facebookon vagy más közösségi oldalon is tilos a zaklatás, ezért jelezni kell a szolgáltatóknak, ha ilyen történt. Szóval nem szabad hallgatnod, titkolnod, magadat okolnod a történetért. Időközben pedig, ha csak teheted, kerüld a zaklatóidat, vagy ignoráld őket, tegyél úgy, mintha ott sem lennének. Legyél a barátnőd társaságában az iskolában, hazafelé menet, töltsd velük a szabadidődet. Ha látják, hogy mások is melletted állnak, nem vagy egyedül, békén hagyják.

„Kedves Bizi!

Én egy hetedikes lány vagyok, aki imád olvasni és írogatni. Az iskolai és a város könyvtárnak is a tagja vagyok, és hetente veszek ki új olvasnivalót. A könyvek mellett tudok lazítani, és az olvasás a kedvenc tevékenységeim közé tartozik. Ez nem lenne gond, ha az osztálytársaim nem piszkálnának emiatt. Velük nem tudok a könyvekről beszélgetni, mert ők nem szeretnek olvasni. Inkább arról szólnak, hogy ki kinek mit mondott, és ki kire mikor nézett rá. Ez nekem rettentően unalmas. Ezért már sehova sem megyek a lányokkal. Éjszaka is inkább olvasok. Attól függetlenül, hogy a könyv a legjobb barátom, sokszor egyedül érzem magam. Jó volna valakivel a könyvekről is beszélgetni.

Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek!

Könyvmoly”

Válasz:

Kedves Könyvmoly!

Sokszor nehéz megtalálni az egyensúlyt az életben. Tudnod kell, az, hogy olvasol és írogatsz, teljesen jó dolog. Sokan a belső elemeket olvasással, írással, zenén keresztül, vagy sportolással töltik föl, és nem a más emberekkel való együttléten keresztül. A társaid meg azért piszkálódnak, mert kilógsz a sorból, és ezzel szeretnének magukhoz csalogatni. Tévesen. Azt a helyzetet, ami kellemetlen számodra, a magad oldalára fordíthatod, ha pl. megfigyeled és megjegyzed magadnak, ki volt az, aki a legjobban piszkált, vagy éppen a védelmébe vett. Ha belefáradsz az olvasásba, azt a személyt tudod felhívni, aki a védelmébe vett. Lehet, hogy egy új barátság alakul ki ebből. Sőt, azzal, hogy a megélt dolgokat, a tapasztalataidat, gondolataidat, érzelmeidet leírod, lehet, hogy egyszer könyv formájában segíthet azoknak, akik a tiédhez hasonló helyzetbe kerülnek. Rövidebb írásaidat beküldheted már most a Jó Pajtásnak, a Képes Ifjúságnak vagy a Magyar Szó Napsugár rovatának. Így visszajelzést is kaphatsz arról, amit produkálsz. Persze előtte kikérheted a magyartanárnőd véleményét is. Mindenesetre ne add fel az olvasást és az írást, de próbáld meg a barátságot is ápolni, attól függetlenül, hogy nem tudsz velük a kedvenc témádról beszélgetni!

Tavaszi szépségtippek

Itt a tavasz, a nap ragyog, és itt az ideje, hogy a bőröd is csodálatosan egészséges és fénylő legyen. A legtermészetesebb módja a bőrápolásnak természetesen a sok víz fogyasztása, illetve rengeteg zöldség és gyümölcs ropogtatása, meg persze a kiadós alvás. A másik jó módszer a szépségápolókkal való kényeztetés, akár házilag elkészített termékekkel. Hidd el, a bőröd hálás lesz a sok finomságért! Összegyűjtöttük a legfrissebb, házilag is elkészíthető szépségápolókat.

Zöldséges arclemosó

A legjobb arcpakolásokat a konyhában készítheted. Ha eddig nem ettél zöldségeket, érdemes elkezdni. Természetesen a sült krumpli még véletlenül sem számít annak. A zöldséges arclemosóhoz néhány csepp citromlével összekevert uborkalére vagy paradicsomlére lesz szükséged. Természetes módon tisztít, a pórusokat remekül kitágítja.

Erdeigyümölcsös arcmaszok

Csak préselj össze párat a szezon legfinomabb gyümölcsei közül, esetleg egy kis alapkrémrel összekeverve remek arcmaszokot kapsz. Ha arcradírt is szeretnél, egy kis cukrot, illetve natúr olívaolajat hozzákeverve szuper készítményt tudsz előállítani. Az illata is isteni!

Aloe verás és kígyóuborkás maszk

A hűsítő uborka bármikor tökéletes a fáradt, felduzzadt arcnak, pláne, ha aloe verával turbózdod fel, aminek a jótékony hatásairól nem lehet eleget beszélni.

Barackos testápoló

A téli hideg viszontagságainak kitett bőr felfrissülést vár a tavasztól. Segítséget nyújthat ez az isteni testápoló, amit tulajdonképpen bármilyen gyümölcsből összeüthetsz. Egyszerűen passzírozd át a barackot egy sajtreszelőn. Ehhez adj hozzá kókusz- vagy mandulaolajat, és egy-két csepp narancsos illóolajat! Tárola a hűtőben, és használd bátran, ha száraznak érzed a bőröd!

Friss paradicsomos arctisztító

A paradicsom rengeteg antioxidánst tartalmaz, olajos bőr ellen remek választás. Paradicsomlevet hígíts fel citromlével, és ezzel mosd át az arcod, majd meleg szappanos vízzel öblíts! A bőröd hálás lesz, és mivel a keverék hűsít is, nyáron is remekül be fog válni.

Epres fogfehérítő

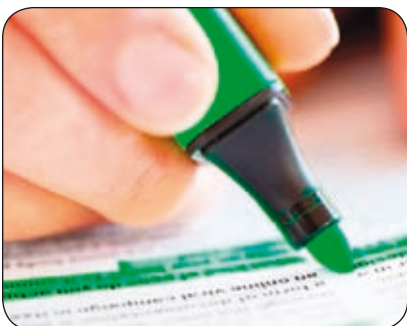
Ki pocskéolja fogfehérítésre az isteni, friss epreket?! Igen, jogos a kérdés. Ám pár szemtől még nem dől össze a világ. Passzírozd össze őket és szimplán moss fogat – igen, az eprekkel. Remekül fehérít, és az íze is finom!

Djákként sok olyan apróságot megtehetsz, amivel jóval könnyebbé válhatnak a mindennapi feladataid. Íme néhány olyan ötlet, amit ezek után garantáltan használni fogsz.

Inspiráció a tanuláshoz

Egy hosszabb leckét kell megtanulnod, pedig semmi kedved hozzá? Ez mindenkivel megeshet. Ilyen esetekre tökéletes inspiráció lehet, ha a tanulnivalódat szakaszokra osztod, és valamilyen apró jutalmat adsz magadnak minden rész végén. Nem kell nagy dolgokra gondolni: jól jöhet egy-egy fejezet után 5 perc pihenő, pár perc böngészés az interneten, vagy akár néhány finom falat, ami inspirál, hogy a következő pontig sikeresen eljuss.

A jobb memóriáért

Tudtad, hogy a színekre és szimbólumokra sokkal könnyebben emlékszünk,

Tuti tippek a mindennapokra

mint az írásra vagy számokra? Ha egy nehezebb szöveget kell megtanulnod, jó ötlet a fontosabb részleteket valamilyen színnel kiemelni. Ennél még jobb, ha a tematikailag elkülöníthető blokkokat különféle színnel jelölöd, így fejleszted a vizuális memóriádat, és dolgozatírás közben sokkal jobban vissza tudod idézni, hogy melyik szó vagy téma tartozott a zöld színhez és melyik a sárgához. Próbáld ki!

A tiszta billentyűzetért

Ugye szoktál a gép mellett vacsorázni? Sajnos elkerülhetetlen, hogy teleszórd morszával a billentyűzetet, amit aztán nehéz kitakarítani. Jó megoldás lehet egy tapadós jegyzetpapírral végigsöpörni a sorokon, így könnyedén kihalászhatod a koszt.

A kényelmes szórakozáshoz

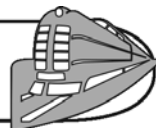
Egy kimerítő nap után jól esik egy kis szórakozás. Ha gyakran nézel filmeket tableten, előfordulhat, hogy nem tudod, hogyan helyezd el. Olcsó és egyszerű megoldás, ha vásárolsz néhány öntapadós fogast, amit könnyen felhelyezhetsz bármilyen felületre.

Sok kicsi sokra megy...

Mindenkinek megvannak a kedvenc tárgyai, esetleg azok, amelyeket nem kedvel, de minden nehézség nélkül jó eredménnyel teljesít. Nos, mivel ezekre sokszor úgy gondolsz, hogy könnyűek, hajlamos lehetsz rá, hogy egyáltalán ne foglalkozz velük, pedig a legapróbb energiáfordítással könnyen szerezhetsz jó osztályzatokat. Figyelj oda, hogy az ilyen típusú tárgyagnál ne mulasd el a lehetőséget, hogy jól teljesíts, így kompenzálhatod a nehezebb tantárgyak gyengébb osztályzatait, az átlagod pedig javulni fog!

Klíma helyett

Tudtad, hogy a pára hatására csökken a hőérzet? Ha nagyon meleg van, nedvesíts be egy törölközőt, és lógasd nyitott ablak mellé, így a párolgás során sokkal kellemesebb lesz a levegő a szobádban!

Ahol a föld véget ér, és a tenger kezdődik

Portugália élménybeszámoló

A szerző Cabo da Rocánál

Portugália érkezésünket követően, Lisszabon utcáit járva már az első pár percben a tipikusan mediterrán, szűk utcácskákat idéző kép tárulkozott elénk. Folyamatosan ott lebegett az általam kedvelt mediterrán hangulat, mégis valamiben más, mint az én tipikus Mediterránom, amit megszokhattam Horvátországban vagy Montenegróban. Talán az igen szűk utcák különböző színűre festett házai keltik ezt az érzést.

Lisszabonban minden út a Rossióra, a Baixa városnegyed forgalmas főterére vezet. Baixa egyúttal a város kereskedelmi központja. A Rossiótól délre a Rua Augustán turistáknak szánt kávézók, nemzetközi üzletláncok boltjai és bőrdíszművesek üzletei sorakoznak. Ez a hely tökéletes, hogy egy kis pihenőt tartson az ember, és megköstölje a portugálok nemzeti edességét, a pastel de natat, ami valójában egy omlós leveles tésztából készült sütemény vanília ízű pudingszerű krémmel. A Rossióval szomszédos Praça de Figueira térről remek kilátás nyílik Lisszabon Alfama negyedére. Az Alfama Lisszabon lelke. A 12. századig arabok (mórok) lakta városrészben görbe sikátorok, zsákutcák, lépcsősorok kanyarognak. Régi vil-

lamosok járnak a város leghíresebb kilátóhoz, ahonnan az egymás hegyén-hátán épült zömök házak látványa tárulkozni elénk. Ebben a városrészben található a Fado Múzeum, amely gazdag audiotárlattal mutatja be a 19. században a lisszaboni kikötőkben kialakult, szomorkás portugál műdal, a fado történetét. A múzeum tartalmának tökéletes kiegészítése az omladozó kapualjakat, kávézókat, hagyományos fado éttermeket rejtő Bairro Alto városnegyed. Az egyik szűk utcácska rejtja a sok kultikus étterem egyikét, a Ristorante o Forcadot, ahol az egész napos lisszaboni városnézés után kellemes pár óracsát tölthetünk el autentikus fado zenét hallgatva.

Lisszabont követően Portugália, és egyben Európa egyik kihagyhatatlan pontja, Cabo da Roca (Szikla-fok) következett. Ez a hely a szárazföldi Európa legnyugatibb pontja, amely 140 méteres sziklán emelkedik a vad óceán fölé. A portugálok nemzeti költője, Luis de Camoes szerint ez az a hely, „Ahol a föld véget ér, és a tenger kezdődik”. Európa legnyugatibb pontját három oldalról az Atlanti óceán veszi körül, a szárazföldön pedig egy világítótorony található, valamint egy emlékmű a hely koordinátaival. A világítótorony és a mellette levő meteorológiai állomás évszázadok óta működik a Szikla-fokon. A 140 méteres szikla szélén állva eluralkodott rajtam a gondolat, hogy a távolban már ott van Amerika. A lent háborgó mélykék óceán pedig amennyire veszélyesnek, vadnak és öntörvényűnek tűnt, annyira volt vonzó, magával ragadott és valamit sugallt.

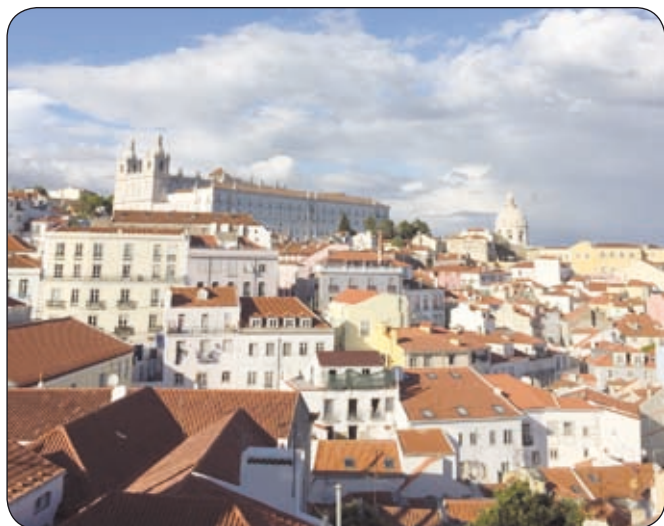
Az ország Atlanti-óceáni partvidékén haladtunk tovább, a Lisszabontól 300 km-re

Lisszaboni villamos

található Portóba, Portugália második legnagyobb városába. Óvárosa a Ribeira – az UNESCO világörökség része – roppant hangulatos a kedves, látványos hídjaival. A város a meredek utcáival szinte ráhajol a Duoro-folyóra. Portóban izgalmasak az ellentétek, nevezetesen a szűk, sikátoros utcáiról, valamint régi épületeiről. A város tökéletes terepet biztosított a külföldi városokban töltött kedvenc időtöltésnek, azaz letérek a „térképről” és barangolok egyet azokon a helyeken, mellyel nem dicsekszenek a turistáknak. Kár, hogy a városközpontban jócskán vannak lepukkant, omladozó, lakatlan épületek. Részben az idő vasfoga kezdte ki őket, részben a gazdasági pangás. A mediterrán városokban ez szokványos látvány, számomra pedig ez az egyik fő ismertetője a jó, öreg Mediterránnak, és be kell vallanom, igazán jól áll neki.

Kis Laura

Lisszabon

Porto

1	2	3		4	5		6	7	8	-
9				10			11			12
13			14							
15			16				17		18	
19		20		21		22		23		
		24	25			26	27			28
	29					30		31	32	
33					34			35		
36										

Keresztrejtvény

- Miért békés emberek a kopaszok?

- ...

A válasz a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 9. Egyesült Államok, 10. Európai nemzet, 11. Ilyen kék az ég, 13. Átlátszó szárnyú rovar, 15. A múlt idő jele, 16. Szófav, 17. Európai főváros, 19. ... Tin tin, 21. Még annál is lejjebb, 23. Fordítva rőt vad, 24. Levegő görögül, 26. A tetejére, 29. A kaviár is ez, 30. Európai nemzet, 33. Ágneska, 34. De, 35. Román pénz, 36. A válasz befejező része.

Függőleges sorok: 1. Katonai szemle, 2. Kis Eszter, 3. Olasz tévé, 4. Nagy vízesés, 5. Magyar zeneszerző, 6. Katika, 8. Pályaudvar, 12. Folyó spanyolul, 14. Te és ő, 18. Elsüti a puskát, 20. Ékszer szerbül, 22. Három betűi keverve, 25. Erbium, 27. Hamis, 28. Egyfajta köszönés, 29. Rab..., 31. Alom, 32. Sérülés, 33. Dehogy! 34. ÁÁÁÁ.

Betűrejtvények

1

D		A
U		

 2

V	A
D	

 3

T	M	S
---	---	---

 4

Á
R

Skandináv rejtvény (17.)

Rejtvényünkben a képen látható német csillagász, matematikus és optikus nevét, valamint legjelentősebb felfedezését rejtettük el

	OSZTÁLYOZÓ	▼	SZ	NEM HIÁNYZIK MELY HELYRE RAK?	▼	BOSZNIAI FOLYÓ	▼	BOLOND ...	▼	ÁRULÓ	▼	ZSEB-LÁMPA	▼	
	JAPÁN					NEUDÍMUM		EZ		BÁCSKAI HELYSÉG		PÁSKÁNDI GÉZA		
	RÚT	▶						NAGY ÁLLÓVÍZ TEST-TÁJÉKA	▶					
	TELEVÍZIÓ	▶			EZEN A NAPON		LE, SZERBÜL 1001					MÁLTA	▶	ITÓKA
BELGIUM	▶		GYERMEKEM	▶		BESZÉL A KECSKE						51	▶	
			JÓD									NORD		
ZÉRÓ	▶	MONGOL SÁTOR CSONTHEJAS	▶			EURÓPAI NEMZET KORSZAK		VAJDASÁGI RÉGIÓ LÓRÁN LENKE	▶					
450			ROE	▶		ÉSZAK	▶					ÉJFÉL ELŐTT	▶	
FÜRGE HÜLLŐ			KARÁDI KATALIN	▶		Ú. G.		ELŐKELŐ	▶			HAMIS		
					BULI	▶		LAK BETŰI SVED-ORSZÁG	▶			PÁL BETŰI	▶	
					1000							EGY		
											ILUSKA			

Az 16. szám skandináv rejtvényének megfejtése: SZINYEI MERSE PÁL, MAJÁLIS, LILA RUHÁS NŐ

Számjáték

		6	5		4	1		
	5	7	2	9	6	8	4	
2	8			7			6	5
3	4						1	9
6	9						8	2
	7	1				3	5	
		3	9		8	6		
			3	5	7			
			4					

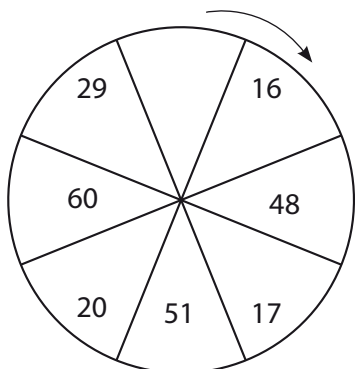
Az ábrát 1–9-ig terjedő, egész számokkal kell kitölteni úgy, hogy egy-egy sorban, oszlopban és nagyobb négyzetben minden szám csak egyszer forduljon elő.

Szókereső

	R				D		
S	Z				R	E	
É	R	D			I	N	K
B	R				K	E	
	N				D		

Olyan szót kell találnod, amely mindegyik sorral értelmes szót alkot.

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást.

Kicsi sarok

Így is, úgy is

ARAB

KOCA

ÓKOR

RÓKA

Írd be a szavakat az ábrába úgy, hogy vízszintesen és függőlegesen is ugyan az a szó kerüljön sorra!

Névből név

1		○			○
2					○
3	○				
4				○	
5				○	

DIVÁD

ACSAB

DORNA

DEREN

ZLOST

Öt nevet kell kapnod, ha más sorrendbe rakod a betűket, és beírod a négyzetekbe. A körrel jelölt négyzetek betűiből rakd ki a hatodik nevet!

Magánhangzó-kereső

	K		S	★	K		S	Z
K		N	Z		R	V	★	
T	★	L		R		★		N
	R		★	J		R	T	★
T		N	G		L		C	
★	V		R	S	★	Z		Z
F		★		Z	G		★	
	★		L	T		K		S
S	Z		L	★	L		T	T

Ebből a rejtvényből hiányzanak a magánhangzók, pótold őket!

Horgászással a kábítószer ellen

A kishorgászok számára rendezett nagyszabású horgászrendezvény valójában az Úszóval a kábítószer ellen elnevezést viseli. Mégpedig azért, mert az a korosztály, amely számára szervezik, még az úszózó horgászmódszernél tart. Az idén rendezték meg harmadszor, a másodiktól kezdve viszont a Jó Pajtás Ligában szereplő kishorgászok is részt vesznek rajta. A szanádi sport-

A versenynek valójában nincs is verseny jellege. Minden bejelentkezőt külön szólítanak, hogy átvegye a trikót, a szereléssel ellátott horgászbotot, az etetőanyagot és a csalit. Ez minden részt vevőnek egyformán jár. Ezt követően a fellépők tetszés szerint választanak maguknak horgászhelyet. A kifogott halat nem mérlegelik, hanem azonnal visszaengedik. A verseny befejeztével pedig valamennyi részt vevő „győztesnek kijáró érmet és oklevelet” kap. Nincs első, nincs utolsó, nincs középhegyezett... Aki horgászott, az győzött.

A rendezvényt közéleti személyiségek – sportolók, színészek, zenészek... – látogatják, vesznek részt a szervezésben és népszerűsítésében. Az idén Nigor, a rapper volt a díszvendég és a szórakoztató.

Voja Porčić azért indította útjára a rendezvényt, mert a belgrádi gyerekek – és ez más helységek fiataljaira is érvényes – túlságosan sok időt töltenek a számítógép mellett. Ráadásul közvetlen környezetük sok rossz példával szolgál, ezek közül a legveszélyesebb a kábító-

Kishorgászaik Nigor társaságában

szer. Porčić megítélése szerint a kellemes környezet, a jó hangulat, a meghitt barátkozás, a lazulás rendkívül jó ellenszere a kor ártalmának. A horgászás pedig sportként mindegyre komoly lehetőségeket nyújt. Nem kíván különös testi adottságot, ráadásul olcsó is.

horgász egyesület közreműködésével az idén öt környékbeli gyerek vett részt a versenyen, szanádiakon kívül zentai, moholi és csókai versenyző is.

A rendezvény megálmodója és életrehívója Voja Porčić jakovói pontyhorgász, a résztvevőket pedig többnyire a facebookon keresztül toborozta. A verseny azonban nem a szokványosok kaptafájára készült. Célja nem a megméretetés, hanem hogy a gyerekek minél több időt töltsenek a természetben, jó társaságban, barátkozással...

Petar Vasin, Milica Telečki, Olivera Špirić, Nikolina Dimitrov és Aleksandar Mađar

Zöld tisztítószeres házilag

szerű, házilag is elkészíthető, környezetbarát tisztítószer:

Fürdőszoba

Sütőpor és víz: Tökéletes kosz- és folteltávolító. Csak töröld vele végig a felületet, majd vizes ronggyal mosd át!

Citromlé és ecet: Zsíros felületek? Szappanfoltok? Ezzel a remek tisztítószerrel ezeket is eltüntetheted. Rakd a keveréket egy régi fűjós üvegbe, majd hagyd állni pár percig a felületen! Egy szivaccsal tisztítsd meg utána!

A saját fertőtlenítő: A mesterséges szerek helyett keverj össze pár csepp teafaolajat, 2 pohár vizet és folyékony szappant!

A konyha

A csempékre, főzőlapokra és egyéb felületekre használd az előbb említett sü-

tóporos-vizes keveréket! Ha nagyobb és nehezebben eltávolítható foltokkal állsz szemben, akkor keverd sűrűbbre, és hagyd a felületen néhány percig!

Ha tényleg nagyon makacsak a szennyeződések, akkor keverj egy só-s-vizes oldatot! Bár elég az is, ha sóval meghinted a felületet és egy kis idő után vízzel lemosod.

A konyhában is bátran alkalmazd a teafaolajos fertőtlenítőt!

Fapadló, parketta

Bizony nem egyszerű feladat takarítani, a sok vegyszer könnyen kikezdhetheti a szép parkettát.

A legjobb megoldás az ecet. Meleg vízzel keverj össze pár kanál ecetet, majd fújd egy puha törőrongyra! Súrolj át vele a padlót, és ragyogni fog minden egyes alkalommal!

Tavasszal nemcsak a testünket, hanem a környezetünket is kicsit rendbe rakjuk. A sok mesterséges tisztítószer több okból is kártékony. A vegyszerek irritálhatják a bőrrünket, különböző légúti problémákat okozhatnak. A környezetre sincs kímélő hatással a sok vegyszer, ráadásul a tisztítószeres rengeteg pénzbe kerülnek. Íme néhány nagy-

Évi nyolcmillió tonna műanyag kerül az óceánba

Atudósok először számszerűsítették a műanyag hulladék mennyiségét, ami évente az óceánba kerül. Ez körülbelül 8 millió tonna – és arra figyelmeztetnek, hogy ez a mennyiség a következő évtizedben a tízszeresére is nőhet, hacsak nem fejlesztjük globális szinten a hulladékgazdálkodás gyakorlatát.

Lehet, hogy nem tulajdonítasz nagy jelentőséget a reklámzacskók szelektív gyűjtésének, de idővel ezek a zacskók, palackok és csomagolások összegyűlnek.

Jenna Jambeck, az athéni Georgiai Egyetemről, amerikai és ausztrál tudósokkal tanulmányozta a partok 50 km-es övezetében élő lakosságot, és felállítottak egy modellt, hogy megbecsülhessék, évente mennyi műanyag kerül az óceánokba.

A becslések szerint, 2010-ben a parti menti régiókban 99,5 millió tonna műanyag hulladék keletkezett, és 4,8–12,7 millió tonna került az óceánba. Ez 1,7–4,6%-a a teljes műanyag hulladéknak, ami az országokban keletkezett.

A 2010-es becslések szerint a 8 millió tonna annyi, mint ha a világ partjain 30 centiméterenként öt műanyaggal teli zacskó lenne. Ez az éves mennyiség fokozatosan növekszik, a 2015-re szóló becslés körülbelül 9,1 millió tonna.

Amilyen megdöbbentő ez a szám, mégis valószínű, hogy csak egy nagyon szerény becslés, mivel csak a tengervízben lévő műanyagot ábrázolja, ami mindössze csak a fele az Észak-Amerikában gyártott műanyag, és kétharmada az Egyesült Államok hulladékának.

2025-re az éves mennyiség körülbelül a kétszerese lehet a 2010-esnek, vagyis 10 műanyaggal teli zacskó 30 centiméterenként a partokon: 155 millió tonna!

Katasztrófálisan hangzik? Nos, sajnos az is. De remélhetőleg segít megérteni a helyzet súlyosságát, és téged is arra ösztönöz, hogy minél kevesebb műanyagot használj, és környezettudatosabban élj.

Mennyire engedted közel magadhoz a kutyádat?

Vannak gazdik, akik szinte rájongásig szeretik a kedvencüket, és ezt oly módon teszik, hogy rendszeresen puszipalotják, ölelgetik a kutyusaikat, sőt még az ágyukat is megosztják velük. De vajon nem veszélyes ez?

A kutyák szájában található baktériumok szinte mindegyike fajtaspecifikus, amely tulajdonképpen azt jelenti, hogy betegségüket átadhatják egy másik kutyának, de nekünk nem. Természetesen előfordulnak hasonló baktériumok, mint például a staphylococcus, de ezeknek sem az a törzse található kedvenceink szájában, amelyektől mi is megbetegedhetünk.

Ne feledd el azonban, hogy kutyád különféle élősködéket hordozhat, így például kampós vagy orsóférgeseket, melyek már az emberre is

átterjedhetnek. Ezért fontos, hogy a féregtelenítés megfelelően legyen elvégezve.

Honnan tudhatod, hogy a kutyád abszolút mentes mindenféle férgectől? Honnan tudhatod, hogy normális-e az, hogy mindig megcsókol a kedvenced? Beszélj az állatorvossal erről a témáról!

Pesszimista horgász

A pesszimista horgász a tóparton. Hatalmas kapása van, s kifog egy óriási halat. Megnézi, aztán visszalöki a vízbe.

- Miért dobtad vissza? – kérdi a kisfia.
- Úgysem hinné el senki, hogy ekkora halat fogtam!

A legszerencsétlenebb állat

A kenguru panaszkodik a társainak:

- Én vagyok a legszerencsétlenebb állat a világon.
- Miért?
- Mert mindenki pénzt kér tőlem kölcsön, és én senkinek sem mondhatom, hogy otthon felejtettem az erszényemet.

Dénes gazda kertjét dézsmálják

Dénes gazda kertjét rendszeresen dézsmálják. A gazda feldühödik, és furkóval a kezében lesni kezdi a tettest. Meg is látja egyszer, hogy gyerekek másznak át a kerítésen, s szedik az almát. Nosza rohan feljűk a furkósbottal, de biz' azok gyorsabbak nála.

- Állj meg lurkó, mutasd ki vagy! – kiált a legközelebbi kölyökre.
- Mire az:
- Álljon meg kend, hisz magát senki sem kergeti!

Móricka lyukat ás

Móricka lyukat ás a hátsó kertben. A kíváncsi szomszéd néni átszól a kerítésen:

- Minek ásd azt a lyukat, Móricka?
- Megdöglött az aranyhalam, azt temetem el.
- No de annak nem kéne ekkora lyuk! – mondja a néni.
- Dehogynem kell! – feleli Móricka. – Hiszen ott van a maga macskájának a gyomrában.

A ló fontos üzenete

A ló az erdőben baktat. Egyszer csak eléje ugrik a farkas.

- Jó, hogy jössz komám, már nagyon éhes vagyok. Most meg foglak enni.
- A ló töpreng, aztán támad egy ötlete:
- Most az egyszer ne tedd! – mondja. Ugyanis fontos üzenetet viszek a városba. Jó, ha te is tudsz róla, ide van írva a hátsó lábamra.

A farkas kíváncsi, odamegy a ló hátsó lábához, mire az felrúgja, és vidám nyerítéssel elrohan. A farkas hosszú percek múlva tér csak magához, és dühöng:

- Kellett nekem megjártszanom magam, amikor még olvasni sem tudok.

A róka új bőrkabátja

A Róka új bőrkabátot kapott. Peckesen lépdel az erdőben, amikor is az egyik bokorból kotkodácsolást hall. Beugrik a bokorba, nagy csetepaté kezdődik. Kisvártatva kijön a Farkas, rajta a Róka bőrkabátja.

- Milyen hasznos, ha az ember ismer egy-két idegen nyelvet.

Megfontoltság

Apa és fia a nagy hidegben háttal állnak a tűznek, és melegednek. Egyszer csak megszólal a székelő fiú:

- Apámuram, mondanék valamit!
- Jól fontold meg, mit akarsz mondani fiam, és csak aztán beszélj!
- Apámuram, mégis mondanék valamit!
- Mindig fontold meg, mielőtt megszólalsz, fiam! Inkább hallgass, mintsem hogy butaságot mondjál!
- Egyszer csak felugrik az öreg, s csapkodni kezdi a hátát.
- Látja, édesapám. Addig-addig fontolgattam, míg egészen kiégett a zekéje.

Nap vagy a Hold?

Két atyafi sehogy sem tud megegyezni, hogy amit az égen látnak, az a Nap vagy a Hold. Már késsel a kezükben majdnem öltre mennek, amikor arra jár egy harmadik. Gyorsan megkérdezik:

- Jó napot kendnek! Tegyen már igazságot köztünk! Sehogyan se tudjuk eldönteni, hogy az ott a Nap vagy a Hold.

Nézi a székelő a két bicskát, meg a villogó tekinteteket, és így válaszol:

- Nem tudom, nem vagyok idevalósi.

Kengurumama

Ugrándozik a kenguru a dél- ausztráliai réten, aztán hirtelen megáll, és megvakarja az erszényét. Tovább ugrol, majd megint megáll és vakarózik. Újabb ugrás, bosszús megállás, megint az erszényéhez kap. Kirántja belőle a kölykét, a fülénél fogva megemeli, nagyokat csap a fenekére, és azt mondja neki:

- Hányszor mondtam már neked, hogy ne egyél kecszet az ágyban?!

Udvariasság

- Az elefánt rálép a kisegér lábára.
- Ne haragudj barátom, véletlen volt.
- Nem tesz semmit, fordítva is történhetett volna.

Orvos a repülőgépen

Megszólal a hangosbeszélő a repülőgépen:

- Kedves utasaink! Ha van önök között orvos, kérem fáradjon a pilótafülkébe!
- Egy férfi feláll, előresiet. Fél perc múlva ismét megszólal a hangosbemondó:
- Kedves utasaink! Itt az orvos beszél. Ha van önök között pilóta, kérem fáradjon előre a pilótafülkébe!

Három béka

Három béka ül a tóparton.
Az első megszólal:
– Brekk.
A második:
– Brekk.
A harmadik:
– Brekk-brekk.
Erre az első előkap egy coltot, s lelövi a harmadikat.
– Ezt miért csináltad? – kérdi a második.
– Túl sokat tudott...

Denevérek

A padláson két denevér lóg fejfelé a gerendáról. Velük szemben egy harmadik a lábán áll.
– Te megbolondultál? – szól át az egyik lógós.
Mire a lábán álló:
– Dehogy! Csak jógázom.

Hogyan születik a kisnyuszi?

Nyuszika faggatja az anyját, hogyan születik a kisnyuszi.
– Kicsi vagy te még ahhoz, hogy megértsd. Ha nagy leszel, majd elmagyarázom – mondja a mama.
– De én most szeretném megtudni, hogy születik a kisnyúl – erőszakoskodik a nyuszika.
– Hogyan lettem például én?
– Hogyan lettél, hogyan lettél – mérgelődik nyúlmama. – Egyszerűen előrángattak egy bűvész cilinderéből, és kész.

Sündisznók

Két sündisznó találkozik. Az egyiknek be van kötve a lába.
– Hát veled mi történt?
– Ne is kérdezd! Megvakartam a hátam.

Bolhák a sivatagban

Két bolha biciklizik a sivatagban. Egyszer megáll az egyik.
– Miért álltál meg?
– Légy ment a szemembe.

Turista az erdélyi faluban

A turista sétál az egyik erdélyi faluban, és a pályaudvart keresi. Meglát egy székeley atyafit, odamegy és megkérdi tőle, hogy hány percre van a vasúti megálló.
– Hát, ha itt átvág a réten kb. 30 perc, de ha a bika is kint van, akkor csak 15 perc.

Móricka hittanórán

– Móricka, te nem tanultad meg a múltkor feladott imát! Igaz?
– I-i-igaz, plébános bácsi, de honnan tet-szik tudni?
– Látom a szemedről! Nos, mit fogsz del-után csinálni?
– Elmegyek a természetre...

Hajlékony ellentéte

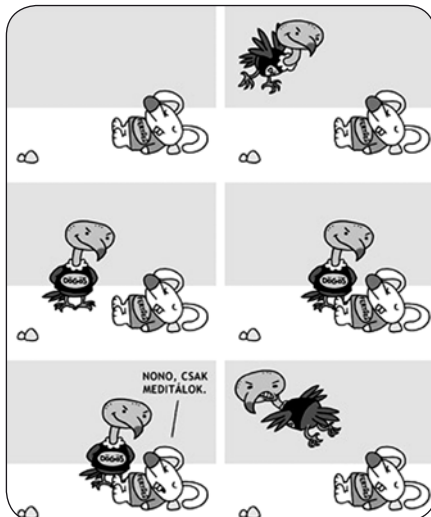
A tanító néni megkérdezi Mórickát:
– Móricka, mi a hajlékony ellentéte?
– Hajléktalan.

Acidum acetylosalicylicum

Egy idős nő nyit be a patikába:
– Kérek egy Acidum acetylosalicylicumot!
– áll meg a pult előtt.
– Acidum acetylosalicylicumot? – csodálkodik rá a gyógyszerész. – Hiszen ez közönséges Aszpirin.
– Ez az, csak mindig elfelejtem a nevét!

Memóriaprobléma

– Doktor úr, kérem, segítsen! Valami baj van a memóriámmal.
– Mióta
– Mit mióta?

Cseresznye

Az óvodában Móricka megkérdezi az óvó nénit:
– Óvó néni, kimehetek cseresznyézni?
– De Móricka, tél van.
– Tudom, sapka, sál!

Sapka

Móricka megy haza, és az anyja rászól:
– Móricka! Miért koszos a sapkád?
– A fiúk fociztak velem.
– Miért nem vetted vissza tőlük?
– Nem mozdulhattam a helyemről.
– Miért nem?
– Mert én voltam a kapus.

Nincs akadály

A pszichiáter magyarázza a betegnek:
– Higgye el nekem, nincs olyan akadály, amit erős akarattal le ne győzhetnénk.
A beteg eltűnődik.
– Doktor úr, megpróbálta már a fogkrémet visszanyomni a tubusba?

Álmatlanság

– Az a baj doktor úr, hogy nem tudok aludni. Még altatóval sem.
– Próbáljon meg számolni villanyoltás után: egy, kettő, három és így tovább! A monoton számolás általában segít.
– Nekem nem. Már kipróbáltam.
– És mi volt az eredmény?
– Mikor egymillió-száztizenhatezer-kilencszáznyolcvanhétnél tartottam, a feleségem lerántotta rólam a paplant, hogy keljek fel, mert elkésem a munkahelyemről.

Fogyókúra

– Még legalább 10 kilót le kell fogynia! – figyelmezteti az orvos a páciensét.
– Egyen gyümölcsöt, párolt zöldséget, salátát és legfeljebb egy szelet pirítós kenyeret.
– Jó, jó doktor úr. De étkezés előtt vagy után?

Iskoláink névadói

Dózsa György

Kévs iskola viseli Dózsa György nevét. Vajdaságban csupán a **gunarasi** vette fel az elnyomó nemesi hatalom elleni harc jelképévé vált Dózsa nevét.

1470 körül született, amikor Georgius Dosa Siculus de Makfalva in Sede Maros existente-ként jegyezték fel. Eszerint Dózsa György a makfalvi Dósa család az Örlöcz nem Szovát ágán levő székely lófő család tagja. Gyerekkorát szülőhelyén, Dálnokon töltötte testvéreivel, apja halála után Makfalvára került. Mindig a katonai pálya vonzotta, apja nyomdokaiba akart lépni, így később katonának állt. Több végvárban is szolgálhatott, a nándorfehérvári őrségben is várvédő volt. Itt vívott győztes párviadalt 1514. február 28-án a szendrei lovas szpáhik vezérével, az epeirosi Alival, aki már sok vitéz halálát okozta. Ezért a tettéért a király, II. Ulászló kétszeres zsold és aranylánc mellett lovagrendbe emelte, falut ajándékozott neki, valamint engedélyezte, hogy a családi címerébe a hőstett emlékére egy karddal levágott vérvő kart illesszen. Később az 1514-es parasztlázadásban jutott vezető szerephez, a keresztes hadsereget irányította, a helyi zavargásokhoz nem volt köze. Egészen a temesvári csatáig (1514. július 15.) nem szenvedett vereséget, itt azonban Szapolyai János erdélyi vajda nagy csatában legyőzte a felkelőket. Dózsa György és testvére Dózsa Gergely fogságba esett. Később tetteiért testvérevel együtt kegyetlenül kivégezték.

Pacséri karikatúrák

A pacséri Moša Pijade iskola bejáratát áprilisban karikatúrák díszítették. Néhány egészen jól sikerült munkát is felfedeztünk. Reméljük, a kezdeményezésnek folytatása is lesz!

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Van-e elképzelésed, mit, pontosabban minek a részét, részleteit rejtegeti mai fotónk? Ha tudod, vagy sejtjed a választ, ne sokat várackozz, hanem írd meg, juttasd el szerkesztőségünkbe, a helyes megfejtők között – mint tudjátok – egy jutalomkönyvet sorsolunk ki! **Jelentkezéseket május 7-éig fogadjuk levélcímünkön: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad vagy a jopajtas.szerk@magyarszo.com e-mail címen.** A beküldők figyelmét felhívjuk, nevük mellett tüntessék fel osztályuk, iskolájuk, lakhelyük nevét és címét. Köszönjük!

Múlt heti, 16. számunkban feltejt nyereménykérdésre a helyes válasz: magyar szürke szarvasmarha, vagy **magyar szürke marha. A Magyarországon** őshonos, törvényileg védett háziállatok egyike. Valódi hungarikumnak számít. Szépségével, szilajságával, őserőt sejtető impozáns megjelenésével az Alföld világszerte ismert jellegzetességeihez tartozik. A hatvanas években csak

nem kiveszett, az utóbbi évtizedekben azonban jelentősen megnőtt az állomány, Vajdaságban is több helyen legelésznek. A helyes választ beküldők közül a szerencse ezúttal az újvidéki **Pece Anderla Zsoltra**, a József Attila iskola nyolcadikos tanulója rá mosolygott, szorgalmáért könyvjutalomban részesítjük. Gratulálunk! A könyvajándékot június elején postázzuk.

Játékunk pedig folytatódik.

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

68 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Krisztina, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tiffnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com